

Naročnina mesečno 25 Din, za izozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za izozemstvo 120 Din
Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III
Telefoni uredništva: dnevna služba 2650 — nočna 2996, 2994 in 2050

SCLOVENECE

Ček račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797
Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Telefoni uredništva: dnevna služba 2650 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan s jutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Roosevelt Evropi

Ko smo pred par dnevi brali znameniti govor ameriškega predsednika Roosevelta pred kongresom, se nam je zazdelo, kakor da bi bil zasedel Belo hišo v Washingtonu zopet Woodrow Wilson in pošiljal vesoljnemu svetu nasvete modrijana. Kadar se javno izjavljajo predsedniki Združenih držav Severne Amerike, svet vsikdar prisluhne. Poslušal je Wilsona, dokler je govoril človeštvu iz svoje prestolnice. Poslušal zopet Roosevelta, ki je tako moder, da je noče zapustiti. Amerika predstavlja kot država in kot narod ogromne vrednote. Postala je skladišče blagovnega bogastva in zakladnica politične demokracije. Če bi se Amerika ne bila udeležila zadnje svetovne vojne, Bog ve, kako bi se bila končala, in če se danes popolnoma loči od Evrope in njenih notranjih razprtij, kdo ve, kam bo zabredla. Zato ni čudno, da ves svet v spoštovanju umolkne, kadar imajo predsedniki Združenih držav namen govoriti v imenu ameriškega naroda.

Benjamin Roosevelt, ki mu polagoma poteka 4 letna doba njegovega predsedništva, se je večinoma posvetil notranji preureditvi Združenih držav in novi organizaciji njegovega gospodarstva. Za velike svetovne probleme mu časa ni preostajalo. Pošiljal je svoje opazovalce na mednarodne kongrese, da so mu poročali o vsem, kar se dogaja, neposredno pa ni posegel v nobeno. Ko je bila Evropa vsa histerična s svojimi pakti in protipakti in ni vedela, kako bi se med seboj povezala, da bi nastale čim večje napetosti, so Združene države pod Rooseveltovim močnim pogonom pomlajevale svoje gospodarstvo in si dajale novo socialno strukturo, zunanje politično pa so počivale in prepuščale Evropi, da si sama poišče drevo, na katerem se bo najbolj udobno obesila. Toda prišla je abesinska pustolovščina. Evropi se je posrečilo, da je dvignila divje vojne strasti in da je po 15 letih prisiljenega mirovanja zopet zanetila požar na enem svojih koncev, ki je tako nevaren, da se lahko razlije po vsem kontinentu. Tudi Združene države so zadeli prvi vroči zublji tega požara. Kakor je v svetovni vojni njeno bogastvo odločilo boj v korist Francije in njenih zaveznikov, tako je tudi sedaj Evropa računala, da ji bo stalo premoženje Amerike na razpolago, da si privoščijo nove medsebojne pokolje. Vprašanje je bilo celo tako preprosto postavljeno, da je naravnost od Amerike odvisno, če bo mogla Italija, ki je vojno zanečala, nadaljevati svoje podjetje, ali če ga bo morala čez noč zaustaviti. Amerika je bila potegnjena v evropski vrtinec in njen predsednik je smatral potrebno, da spregovori ameriški ljudstvu in vsemu svetu o zunanje političnih smernicah Združenih držav v pogledu Evrope. Tako je bil predsednik Roosevelt naravnost prisiljen, da se slovesno izrazi pred vsem svetom. To je storil na otvoritveni seji kongresa z govorom, ki je do neke odmeval od enega konca sveta do drugega. Kaj je povedal?

Rooseveltov govor moramo deliti v dva dela. V prvem delu se je naslovlil na državljane Amerike ter jim raztolmačil, zakaj hoče Amerika ostati nevtralna in kako želi svojo nevtralnost do evropskih konfliktov izjaviti. V drugem delu pa je šel mnogo dalje ter je po zgledu svojega velikega prednika Woodrowa Wilsona naslovlil na človeštvo nekaj koristnih nasvetov o pravi politiki miru, ki jo demokracije pospešujejo, diktature pa rušijo.

Amerika hoče ostati nevtralna, je dejal, in se noče vtikati v noben izvenameriški spor. Njena nevtralnost ne pozna nobene razlike. Enako hladna je do tistih, ki so vojne izzvali, kakor do tistih, ki so bili napadeni. Toda ameriška nevtralnost ne sme biti nevtralnost lenega človeka, ki si od daleč modro ogleduje pretep med dvema strankama. Roosevelt je pojem nevtralnosti razširil in mu dal novo mednarodnopravno vsebino, ki se bo ž njó moralo odslej pečati tudi mednarodno pravo. Amerika noče biti lena, brezbrizna nevtralna opazovalka sporov, ampak si daje tudi dolžnost, da vojskujočim se državam ne bo niti za lep denar prodajala blago, ki služi naravnost v vojne svrhe ali ki vsaj nadaljevanje vojne pospešuje. Amerika bo vojskujoče se države kaznovala s svojim preziranjem in jim bo odrekla, četudi na svojo lastno škodo, trgovske zveze, jim bo odpovedala ne samo denar za posojila, marveč tudi vsako blago, ki neposredno ali posredno konec vojne zavlačuje. Odslej se torej nobena država v Evropi ne sme več nadejati, da lahko nemoteno dela okrog sebe politično brozgo, češ, saj bo Amerika posodila denar ali saj bo Amerika radevolje prodajala vse, kar potrebujemo za uspešno nadaljevanje vojne. Temu je Roosevelt in njegov zakonski predlog o trajni nevtralnosti Amerike napravil konec. Nasprotno, sedaj naj si bodo države, ki živijo le od zbluzanja vojnih gonov, sveste, da bo Amerika ž njimi prekinila vsako zvezo, da jim bo odrekla tudi življenjske potrebščine, če bi služile samo nadaljevanju vojskovanja. To velja za sedanji položaj, ko je treba Italiji odreči vsak nakup vojaških potrebščin, petroleja, premoga, železa, pavolet in industrijskih izdelkov, marveč za vso prihodnost, če bi mesto Italije dobili drugo evropsko državo, ki bi z »zakonom meča, kot v starih barbarskih časih« hoteli iskati kruha za svoje ljudi. To je Roosevelt povedal v prvem delu svojega govora in je skrajno poučno poslušati njega, ki predstavlja državo komaj sto let staro, kako daje Evropi, ki se ponaša s svojo kulturo, nauke o civilizaciji in o barbarstvu.

V drugem delu je predsednik Roosevelt privedel ideološki pouk za civilizirane evropske narode. Kot zastopnik največje slobodne demokracije na zemeljski obli, ki ji je enaka samo še angleška, in ki se z izključno demokratičnimi svoboščinami, ki spoštu-

Nova mirovna posredovanja v Ženevi

Bliža se konec vojne v Afriki

Pripravljata se dva predloga: Nasiliti Italijo z nekdanjimi nemškimi kolonijami, ali pa obnoviti Lavalov predlog, a brez odslopa ozemelj

Pariz, 7. jan. SE. Ves Pariz je poln skrivnostnih namigavanj, da gredo za kulisami diplomatskih dogajanj tajinstvena posredovanja kronanih glav za doseg mirnega sporazuma v abesinskem vprašanju nemoteno naprej. Svoje dni, ko je belgijski kralj prvič potoval v London in bil tudi od angleškega kralja sprejet v dolgem razgovoru, je pariško časopisje, predvsem »Oeuvre«, ki ima znanje s sovjetskimi poslanstvom, objavil senzacionalno vest, da je belgijski kralj nesel v London osebno pismo italijanskega kralja naslovljeno na angleškega kralja Jurija. V tem pismu je baje kralj Viktor razložil položaj Italije v temnih barvah in prosil angleškega kralja, naj vendar ne pritiskajo preveč na Italijo, ker se je bati, da ne bi Mussolini storil kakšno nepremišljeno dejanje, ki bi škodovalo državi in s tem tudi v prvi vrsti kraljevski dinastiji. Danes nikdo več ne verjame, da bi bilo to pismo imelo res vsebino, kot jo je »Oeuvre« objavil. Pač pa je res, da je belgijski kralj res posredoval, da je tudi nesel nekaj pismenega v London in da so mu tam rekli, da morajo vsa posredovanja iti skozi Ženevo in Zvezo narodov.

Danes govorijo že o drugem posredo-

vanju belgijskega kralja Leopolda v Londonu, kjer so mu zopet rekli, da naj gre njegova pot skozi Zvezo narodov. Angleška vlada da bo radevolje poslušala vse predloge ZN in jih študirala, sama pa ne more v Ženevi ničesar predlagati. V tej zvezi govore, da se je začela zelo močna posredovalna pot na pobudo Vatikana in da se v zakulisju pripravljajo že novi predlogi za kompromisno rešitev abesinskega spora. Baje obstojata predloga, o katerih so poučene francoska, angleška, italijanska in abesinska vlada. Na pobudo Vatikana študirajo sedaj možnosti, da bi našli neko nevtralno državo, ki bi posredovala v Ženevi predložila nove mirovne predloge ZN in tako izsilila, da bi prišli mirovni predlogi končno od ZN, naker bi jih prizadele države simpatično sprejele in preštudirale, in ž njimi vojno končale.

Prvi načrt se peča z mislijo, da bi bilo treba italijansko željo po kolonijah nasiliti s kolonijami, ki jih je nekoč imela v Afriki Nemčija in ki so sedaj prišle ali pod Anglijo ali pod Italijo. Verjetno je, da bi v tem primeru nastopila Nemčija, ki se svojim nekdanjim kolonijam ni odrekla in ki bi ne privolila, da pridejo sedaj pod Italijo, mesto da se Nemčiji vrnejo.

Drugi mirovni predlog je podoben predlogu Laval-Hoare, ki je propadel in ki mu je žrtvoval Hoare svojo politično kariero. Ta predlog je samo nekoliko spremenjen in pušča Abesiniji večje pravice.

Zanimivo je, da je italijansko časopisje sedaj, kakor na povelje popolnoma prenehalo z grožnjami, da bo šla vojna brez usmiljenja in obzira naprej. Italijanska vlada hoče očitno storiti vse, da se to drugo posredovanje ne ponesreči. Očitno se je Mussolini tudi prepričal, da bo moral skozi Ženevo, da druge poti ni, če se hoče izogniti katastrofi.

Tudi o Edenov govoru, da bi se kakšnemu novemu predlogu, ki bi bil nekoliko skromnejši in bi prišel skozi ZN, ne zoperstavljaj, pod pogojem, da bi ne bilo v njem govora o kakšnem odstopanju abesinskega ozemlja, marveč samo o gospodarskih predpravicah. V Parizu vlada upapolno razpoloženje in se že množijo govorice, da bo abesinska vojna končana še pred prihodnjimi nalivi, s kompromisom, ki ga posebno podpira Vatikan, ki si je stavil nalogo, da zastavi vse svojo moralno silo za doseg in ohranitev mira.

Med Francijo in Anglijo

Generalni štabi so edini če bi Italija napadla angleško brodovje

Pariz, 7. jan. b. Zadnji britanski vojni strokovnjaki so zapustili Pariz. Tehnična izdelava francosko-angleškega načrta za vojno sodelovanje na podlagi § 3. člena 16 pakta Zveze narodov je trajala skoraj celih 6 tednov. Načrt je sedaj izdelan in sta Francija in Anglija pripravljene na vsako eventualno vojno na kopnem in na morju. Po poročilu pariške izdaje »New York Herald« vsebuje francosko-angleški vojaški načrt sledeče točke:

1. Obramba angleških srednjemorskih postojank. Če je potrebno, ji da Francija na razpolago vse svoje pomorske in letalske sile, s katerimi ji mora priti za slučaj komplikacij na pomoč.
2. Anglija da pomoč Franciji v obliki motoriziranih oddelkov v francosko-italijanskem obmejnem področju pa na nemško-francoski meji.
3. Sodelovanje Anglije v obrambi severne francoske meje.
4. Francija odpošlje svoje brodovje v Gibraltar sredi meseca januarja.

Rim, 7. jan. b. General Jože Valle, italijanski podtajnik v letalskem ministrstvu je zapustil večeraj letališče in odšel v neznan smer. V poučenih krogih trdijo, da je Valle najbrž odletel v italijansko Somalijo, da pregleda ondote letalske sile generala Graecianija.

Vojna se mora končati v treh mesecih

V današnjem »Oeuvre« piše ga. Tabou, da je bombardiranje poljske bolnišnice švedskega rdečega križa zelo neugodno delovalo pri anglosaksonskih in skandinavskih narodih. Politični položaj Italije se je s tem v zvezi tako poslabšal, da tudi največji italofili med člani francoske vlade priznavajo, da je italijanska teza v moralnem oziru propadla.

Mnogi trde, da je najbolje, da naj čas stori svoje in da naj čas Italijo v Vzhodni Afriki popolnoma izčrpa. Vendar pa se g. Eden nika-

kor noče pridružiti temu stališču, ker misli angleški generalni štab, da se mora vojna v Vzh. Afriki končati v prihodnjih treh mesecih, in sicer v glavnem iz sledečih razlogov:

1. Preveč izrazita zmaga afriških plemen nad evropsko velesilo bi izzvala preveč neugodno razpoloženje pri plemenih v angleških kolonijah.
2. Kljub trenutnemu nerazpoloženju Anglije proti Italiji se vendarle v Londonu smatra, da se ne sme dopustiti, da bi se vojaška moč Italije v Afriki preveč izrabila, in to v interesu ravnotežja v Evropi.
3. Preveliko oslabljenje Italije bi preveč

Sovjeti tožijo Urugvaj v Ženevi

Ker trdi da je boljševiška vlada in komintern eno in isto

Bodoče zasedanje sveta Zveze narodov bo imelo med drugim opravka tudi s protestom, ki ga je vložila vlada ruske sovjetske unije zoper to, da je urugvajska republika izgnala iz svojega ozemlja sovjetskega poslanika, ker je rovaril zoper republiko, podžigajoč komunistično revolucijo.

K tej stvari prinašajo »Times« jako zanimiv in tehten članek, v katerem se ugotavlja, da je komunistična internacionala v Moskvi izbrala urugvajsko prestolnico Montevideo za središče svoje propagande v južni Ameriki. Na konferencah južno-ameriških komunistov v Montevideu so bili že leta 1929 sklenili zaneti revolucijo v Brazilu in na Kubi. Komunistična vojaška vstaja decembra meseca v Brazilu je bila podžigana iz Montevidea in urugvajska vlada je zbrala dokaze, da je diplomatsko zastopstvo sovjetske unije v Urugvaj to vstajo podprlo z denarjem. Urugvajska vlada je sovjetskega poslanika izročila potni list in obenem odklonila protestno noto ruske sovjetske vlade v tej zadevi.

»Times« pravijo, da ta nota taji, da bi med sovjetsko vlado in komintern obstojala kakšna zveza. Sovjeti se vedno poslužujejo tega argumenta, kadar hočejo prikriti svojo udeležbo pri revolucionarnih poizkusih. Tudi vladi severne Amerike so avgusta meseca na protest iz Washingtona, da moskovska vlada podpira kominternsko agitacijo v USA, odgovorili, da oni nimajo s komintern ničesar opraviti. Toda kdo bo to verjel, ko pa vemo, da je Stalin, ki vodi ruske vladne posle, obenem tudi vodilna oseba komunistične internacionalne. Tudi vemo, da je vsesovjetski kongres jeseni lanskega leta izdelal in razglasil cel program revolucionarne propagande po vsem svetu in da se je ta stvar vršila pod zaščito sovjetske vlade.

Ta dvoumna politika Moskve, pravijo »Times«, se ne bo mogla dolgo vzdržati. V diskusiji v Zvezi narodov bodo zastopniki sovjetske vlade zelo težko vzdržali svojo solistično trditev, da desna roka ruske diktature ne ve, kaj dela njena levica. Sovjetska vlada se je, ko je vstopila v Zvezo narodov,

opogumilo Nemčijo. Ga. Tabou zaključuje svoj članek z besedami: Mislimo, da bodo v Rimu pravilno razumeli nov položaj.

Posvetovanje pri Mussoliniju

Pariz, 7. januarja. b. Francoski poslanik v Rimu de Chambrun in britanski poslanik sir Eric Drummond sta v neprestani zvezi z Mussolinijem. Kot se čuje, sta oba prišla k njemu v imenu njunih vlad. Pred odhodom sta imela z Mussolinijem daljši razgovor, v teku katerega ju je šel italijanske vlade obvestil o najmanjših zahtevah Italije, da ustavi vojne operacije v Afriki. Vse kaže, da Mussolini nič več ne vztraja na tem, da dobi Italija vso Abesinijo pod svojo oblast in tudi ne zahteva večjih teritorialnih koncesij v Abesiniji, želi pa, da ne pride do sankcij in da se ustavi oboroževanje Abesinije, ki je postala v zadnjem času nevarna, da ogrozi vse doslej dosežene uspehe italijanske armade. Po informacijah iz Londona zavzema britanska vlada še vedno negativno stališče do vseh Mussolinijevih predlogov in hoče menda njegovo popolno kapitulacijo.

obvezala, da bo pospeševala notranji in zunanji mir na svetu, in zato države ne bodo dolgo trpele, da bi Moskva podžigala državljansko vojno v nekommunističnih kulturnih državah. G. Litvinov se ne bo mogel dolgo sklicevati na sofizem, s katerim skuša Stalin zvrčati od sovjetske vlade krivdo za stvari, ki jih je on sam zamislil in jih s pomočjo kominterne izvajal. Zveza narodov stoji danes pred tako resnimi vprašanji, da bo treba to zadevo temeljito razčistiti.

Pariz, 6. jan. AA. Tukajšnji urugvajski poslanik Guani, ki je obenem urugvajski zastopnik pri ZN, je sprejel od svoje vlade zračno pošto šop dokumentov o prevarniški komunistični gitaciji v Urugvaju. Poslanik ima namreč pripraviti odgovor na pritožbo sovjetske vlade pred Zvezo narodov zaradi ukinitve diplomatskih odnošajev med Urugvajem in Sovjetsko Rusijo.

Francija posodi boljševikom 2 in pol milijarde Din

Pariz, 7. januarja. V zvezi z večeršnjim podpisom trgovinske pogodbe med Francijo in sovjetsko Rusijo poročajo, da namerava Francija posoditi Rusiji posojilo v znesku 800 milijonov francoskih frankov. O posojilu sovjetski Rusiji bo sklepala celokupna francoska vlada. Posojilo bo sovjetska Rusija porabila za nakupe blaga v Franciji

2 in pol milijarde za letala

Pariz, 7. jan. c. Danes je bil objavljen velik gradbeni načrt francoskega letalskega ministrstva. Do konca tega leta se bo za oboroževanje v zraku porabila izredna vsota v višini 2 milijarde 350 milijonov frankov. Ta vsota je namenjena predvsem za to, da se modernizira vse francosko letalsko brodovje.

Azijski blok Afganistan - Irak Perzija-Turčija

Pariz, 7. januarja. b. Iz Istambula poročajo, da je tekom večeršnjega in današnjega dne imel afganistanski zunanji minister daljše razgovore s predsednikom turške republike Ata Turkom. Dobro obveščeni krogi trdijo, da sta oba državnika razpravljala o možnosti sklenitve azijskega bloka, v katerega bi vstopili Turčija, Iran, Irak in Afganistan. Po vestih iz krogov, ki so bližji vladi v Ankari, se

hočejo te države strniti v skupno fronto glede vseh vprašanj inozemske politike. Dalje se povdarja, da so azijske države uvidele uspeh ostalih podobnih zajednic (balkanski sporazum, Mala zveza) in smenja, da je potreben tudi na vzhodu čimbolj organizirani blok držav, ki bi mogle skupno reševati vprašanja glede mednarodnih odnosov. Afganistanski zunanji minister se nahaja še vedno v Ankari.

O učiteljstvu, prestavah in nacionalizmu

Jutro, generalno glasilo generalnega sekretarja italijanske JNS (g. Kramerja) v poslednjem času čuti, da ga je čeprav med zadnjimi, vendarle pravi sadizem: vsaki preganjanec tako, da bo najbolj bolelo. Tako so družinski očetje romali v hribe, žena z otroci pa je ostala stotine kilometrov stran; ločili so z nasladi moža in ženo; vzeli so otrokom roditelje, povsem nedolžne in boleline ljudi so tirali iz Slovenije na bolgarsko mejo. Prejubo Jutro, tu je ne eden, je na stotine slušalcev iz nedavne prošlosti in možnosti zgražanja za sto Jutrovih uvodnikov!

Toda pustimo ob strani vsako politiko in govorimo le o tistih, ki so bili krivično preganjeni in zapostavljeni, sedaj, ko je prišla pravičnejša, na ljudstvo temelječa vlada, dobe zadoščenje. Vlada mora krivice popraviti ne le radi učiteljev, ki so trpeli krivice, ampak tudi radi ljudstva, ki je bilo žaljeno z učiteljsko politiko JNS. To ni nobena politika, ako danes skuša prosvetna uprava ženi vrtniti moža, ali otrokom mater in očeta, ali učitelju vrniti mesto, s katerega je bil krivično preganjen. Vlada, ki je prišla na krnilo pod geslom narodnega pomirjenja pa še manj more na sedanjih mestih pustiti učitelje, ki so se v času, ko je narod trpel krivice in bil preganjen, ves čas izpostavljali proti ljudstvu, denuncirali najboljše izmed naroda, terorizirali cele vasi in pri njih pridno popravljali zapiske in pomagali na gojivni način potvarjati ljudsko voljo. Kjer so taki učitelji, mislimo, da je v njih lastnem interesu in v interesu šole ter vzgoje, da zginejo čim preje iz kraja, v katerem so si pri večini prebivalstva ustvarili tako neprijetne spomine in drugod začno bolj pametno, ali vsaj malo bolj previdno s svojim javnim delom.

Jutro, ko seveda skušalo stvar tako zasukati, da gre za preganjanje »nacionalnih elementov«. S ploznanjem o nacionalizmu si je Jutro že res več kot enkrat sebi in svoji stranki zmelalo belo moko. Ob priliki se bomo tudi o nacionalizmu naših »nacionalnih elementov« nekaj več pomenili. Zadnje čase vrši namreč nadzorna oblast tu in tam potrebne revizije pri raznih javnih zastopstvih, ki jim je izročena uprava ljudskega premoženja. Gre izključno za najbolj »nacionalne elemente«, za absolutno patentirane »nacionaliste«, ki so leta vse, kar jim ni slepo sledilo in se uklonilo, proglasi za separatiste in protidržavne elemente. To so bili stebri slovenske panoge JNS, ki so žareli od nacionalizma in pred katerimi se je v dobi diktature vse treslo. Sedaj pa, kamor potipa revizor, pa se za tem nacionalizmom pokaže gnoj, čeli koši gnoj!

Pride čas, ko bo javnost zvedela, v kakem namene je nam vsem draga in spoštovana nacionalna misel morala služiti! Mi in z nami velikanška večina našega naroda nacionalizem in nacionalno delo pač drugače pojmuje, kakor pa ga razumeva JNS. Za nas še davno ni nacionalen in državotvoren tisti, ki se tole po svojih nacionalnih prsih, — ker mu tako nese —, zraven pa slabo upravlja ljudsko premoženje in gospodarsko ter tudi moralno škoduje narodu in državi kolikor more. Nacionalizem pri teh ljudeh je le figovo pero, ki naj pomaga obdržati oblast ali pa se do nje priklopiti. Za te vrste »nacionaliste« ima slovenska beseda drug izraz. Resnično nacionalen in državotvoren je tisti, ki ne služi svoji osebi, ampak ki nesebično dela za narod in državo — na kateremkoli področju že, pa je pri tem vse eno, ali ima za klobukom nacionalno legitimacijo ali ne. Toliko mimogrede. Sporedno s tem je za nas tudi nacionalen učitelj samo tisti, ki s svojim zgledom in delom dviga narod in ga vzgaja h čednosti, krepkosti življenju in tako pomaga dorajajočemu rodu do tiste domovinske ljubezni, ki je zmogla tudi idealnih, nesebičnih žrtev. Pri tem je pa čisto postransko, ali dotični učitelj sebe proglasa za nacionalen element ali ne. Narod ga po delih sodi!

Pride čas, ko bo javnost zvedela, v kakem namene je nam vsem draga in spoštovana nacionalna misel morala služiti! Mi in z nami velikanška večina našega naroda nacionalizem in nacionalno delo pač drugače pojmuje, kakor pa ga razumeva JNS. Za nas še davno ni nacionalen in državotvoren tisti, ki se tole po svojih nacionalnih prsih, — ker mu tako nese —, zraven pa slabo upravlja ljudsko premoženje in gospodarsko ter tudi moralno škoduje narodu in državi kolikor more. Nacionalizem pri teh ljudeh je le figovo pero, ki naj pomaga obdržati oblast ali pa se do nje priklopiti. Za te vrste »nacionaliste« ima slovenska beseda drug izraz. Resnično nacionalen in državotvoren je tisti, ki ne služi svoji osebi, ampak ki nesebično dela za narod in državo — na kateremkoli področju že, pa je pri tem vse eno, ali ima za klobukom nacionalno legitimacijo ali ne. Toliko mimogrede. Sporedno s tem je za nas tudi nacionalen učitelj samo tisti, ki s svojim zgledom in delom dviga narod in ga vzgaja h čednosti, krepkosti življenju in tako pomaga dorajajočemu rodu do tiste domovinske ljubezni, ki je zmogla tudi idealnih, nesebičnih žrtev. Pri tem je pa čisto postransko, ali dotični učitelj sebe proglasa za nacionalen element ali ne. Narod ga po delih sodi!

Zal, da denunciacije niso vedno romale v koš ali v zapri predal, ampak so mnogokje bile strikno upravljanje. Tako je pod JNS režimom premmog učitelj, ki ga je stanovski »tovariš« ovdil; da v družbi obuje s kaplanom ali župnikom, sodeluje pri cerkvenem petju ali je celo naročnik »Slovenca« bil osuđen na protidržavnost, postal je zločinec, amonacionalen element in ne dolgo, pa so ga vrgli na cesto, porinili v hribe ali sicer na zadnje mesto. Pri tem se ni imelo nobenega ozira ne

Badnji dan v Belgradu

Belgrad, 7. jan. Belgrajčani so po ulicah, zlasti na ulicah Miloša Velikega, pred vojaštvom, stojecim v vrstah, postali in poslušali konjeniško fanfaro kralja, garde na čelu z veliko narodno zastavo na vozu, vsem okrašenem z zelenjem, ki so krenili proti Topčideru, da posekajo badnjake za Nj. Vel. kralja, Nj. kr. Vis. kneza-naměstnika Pavla in vse vojaške enote belgrajske garnizije.

Na lep in tradicionalen način ter po narodnih in verskih običajih se je vršila proslava badnjaka v dvoru Nj. Vel. kralja in v vili Nj. kr. Vis. kneza-naměstnika Pavla.

V Košutniku so okoli polodne odjeknili udarci sekir, ki so z njimi vojski sekali badnjake za Nj. Vel. kralja, Nj. kr. Vis. kneza-naměstnika Pavla in za svojo garnizijo. Okoli pol treh popoldne so bili badnjaki že na vozovih, okrašenih od vrha do koles z zelenjem. Povorka se je formirala pri Košutniku in krenila proti Gardnemu domu, nato pa po serpentinah proti Dedinju. Sprejaj je postal zastavonoša na konju z veliko narodno zastavo, za njim pa konjeniška fanfara kraljeve garde. V četverovpregi s štirimi belimi konji, vsem okrašenimi z zimzelenom, so peljali badnjak za Nj. Vel. kralja, v drugi četverovpregi pa badnjak za Nj. kr. Vis. kneza-naměstnika Pavla. Za njimi so se vrstili vozovi z badnjaki vseh belgrajskih garnizij.

Okoli treh popoldne je bil spreved na Dedinju. Zvoki konjeniške fanfare so se razlegli in odjeknili daleč naokoli. Ko je prišel spreved pred Dedinje, so ga sprejeli na pragu Nj. Vel. kralja, Nj. Vel. kraljica in Nj. kr. Vis. kraljeviča Tomislav in Andrej. V njihovem spremstvu so bili minister dvora Antić, maršal dvora Čolak Antić, prvi adjutant general Čolak Antić, guverner Nj. Vel. kralja Jeremija Živanović, upravnik dvora Leko in ostalo spremstvo.

Spreved badnjakov se je ustavil pred Nj. Vel. kraljem. K četverovpregi s kraljevim badnjakom so pristopili častniki, podčastniki in vojski in odnesli badnjak pred Nj. Vel. kralja. Maršal dvora g. Čolak Antić je ponudil Nj. Vel. kralju sito z žitom. Nj. Vel. kralj je vzel žito, ga vrgel na badnjak, nato pa se je obrnil k vojakom in jim čestital Kristus se je rodil. Vojski so soglasno in gostoko po tradiciji odgovorili: Res se je rodil.

Ko je Nj. Vel. kralj sprejel badnjak, so Nj. Vel. kralji, častniki in vojski odšli v dvor. Konjeniška fanfara je zasvirala veselo koračnico, velika po-

na službena leta, ne na strokovno usposobljenost, ne na zdravstveno stanje in celo ne na preganjanje družino. Prav v tem pogledu je JNS kazala pravi sadizem: vsaki preganjanec tako, da bo najbolj bolelo. Tako so družinski očetje romali v hribe, žena z otroci pa je ostala stotine kilometrov stran; ločili so z nasladi moža in ženo; vzeli so otrokom roditelje, povsem nedolžne in boleline ljudi so tirali iz Slovenije na bolgarsko mejo. Prejubo Jutro, tu je ne eden, je na stotine slušalcev iz nedavne prošlosti in možnosti zgražanja za sto Jutrovih uvodnikov!

Toda pustimo ob strani vsako politiko in govorimo le o tistih, ki so bili krivično preganjeni in zapostavljeni, sedaj, ko je prišla pravičnejša, na ljudstvo temelječa vlada, dobe zadoščenje. Vlada mora krivice popraviti ne le radi učiteljev, ki so trpeli krivice, ampak tudi radi ljudstva, ki je bilo žaljeno z učiteljsko politiko JNS. To ni nobena politika, ako danes skuša prosvetna uprava ženi vrtniti moža, ali otrokom mater in očeta, ali učitelju vrniti mesto, s katerega je bil krivično preganjen. Vlada, ki je prišla na krnilo pod geslom narodnega pomirjenja pa še manj more na sedanjih mestih pustiti učitelje, ki so se v času, ko je narod trpel krivice in bil preganjen, ves čas izpostavljali proti ljudstvu, denuncirali najboljše izmed naroda, terorizirali cele vasi in pri njih pridno popravljali zapiske in pomagali na gojivni način potvarjati ljudsko voljo. Kjer so taki učitelji, mislimo, da je v njih lastnem interesu in v interesu šole ter vzgoje, da zginejo čim preje iz kraja, v katerem so si pri večini prebivalstva ustvarili tako neprijetne spomine in drugod začno bolj pametno, ali vsaj malo bolj previdno s svojim javnim delom.

Jutro, ko seveda skušalo stvar tako zasukati, da gre za preganjanje »nacionalnih elementov«. S ploznanjem o nacionalizmu si je Jutro že res več kot enkrat sebi in svoji stranki zmelalo belo moko. Ob priliki se bomo tudi o nacionalizmu naših »nacionalnih elementov« nekaj več pomenili. Zadnje čase vrši namreč nadzorna oblast tu in tam potrebne revizije pri raznih javnih zastopstvih, ki jim je izročena uprava ljudskega premoženja. Gre izključno za najbolj »nacionalne elemente«, za absolutno patentirane »nacionaliste«, ki so leta vse, kar jim ni slepo sledilo in se uklonilo, proglasi za separatiste in protidržavne elemente. To so bili stebri slovenske panoge JNS, ki so žareli od nacionalizma in pred katerimi se je v dobi diktature vse treslo. Sedaj pa, kamor potipa revizor, pa se za tem nacionalizmom pokaže gnoj, čeli koši gnoj!

Pride čas, ko bo javnost zvedela, v kakem namene je nam vsem draga in spoštovana nacionalna misel morala služiti! Mi in z nami velikanška večina našega naroda nacionalizem in nacionalno delo pač drugače pojmuje, kakor pa ga razumeva JNS. Za nas še davno ni nacionalen in državotvoren tisti, ki se tole po svojih nacionalnih prsih, — ker mu tako nese —, zraven pa slabo upravlja ljudsko premoženje in gospodarsko ter tudi moralno škoduje narodu in državi kolikor more. Nacionalizem pri teh ljudeh je le figovo pero, ki naj pomaga obdržati oblast ali pa se do nje priklopiti. Za te vrste »nacionaliste« ima slovenska beseda drug izraz. Resnično nacionalen in državotvoren je tisti, ki ne služi svoji osebi, ampak ki nesebično dela za narod in državo — na kateremkoli področju že, pa je pri tem vse eno, ali ima za klobukom nacionalno legitimacijo ali ne. Toliko mimogrede. Sporedno s tem je za nas tudi nacionalen učitelj samo tisti, ki s svojim zgledom in delom dviga narod in ga vzgaja h čednosti, krepkosti življenju in tako pomaga dorajajočemu rodu do tiste domovinske ljubezni, ki je zmogla tudi idealnih, nesebičnih žrtev. Pri tem je pa čisto postransko, ali dotični učitelj sebe proglasa za nacionalen element ali ne. Narod ga po delih sodi!

vorka badnjakov s četami vseh enot belgrajske garnizije je pa defilirala pred Nj. Vel. kraljem.

Med tem, ko so Nj. Vel. kralji, Nj. Vel. kraljica in Nj. Vis. kraljeviča odšli v dvor, da proslava božične praznike, se je povorka z badnjaki odpravila pred vilo Nj. kr. Vis. kneza-naměstnika.

Pred vilo je badnjak sprejel Nj. kr. Vis. knez-naměstnik Pavle z Nj. Vis. knezino Olgo in knezovičema Aleksandrom in Nikolajem ter knezino Elizabeto. V njihovem spremstvu so bili člani vojaškega in civilnega doma Nj. Vel. kralja. Častniki podčastniki in vojski so stopili pred četverovprego in odnesli badnjak pred Nj. kr. Vis. kneza-naměstnika. Knez-naměstnik Pavle se je nato obrnil k vojakom in jim čestital: Kristus se je rodil. Gromko in v zboru so vojski odgovorili: Res se je rodil.

Ko so badnjak prinesli v vilo, je vojaštvo s fanfaro defiliralo, nato so se pa vse enote z badnjaki odpravile v svoje vojašnice, kjer so vojski v krogu častnikov in svojih starešin prebili večer.

Rojstni dan kraljice Marije

Kraljevska banska uprava javlja: Na rojstni dan Nj. Vel. kraljice Marije v četrtek, 9. januarja 1936, bo v tukajšnji stolnici sv. Nikolaja ob 10 slovenska pontifikalna sv. maša, po kateri se bo zapela zahvalna pesem »Tebe Boga hvalimo« s pridajmo molitvijo za kraljico. V pravoslavni kapeli se bo vršila istega dne služba božja ob devetih.

Vsi državni uradi in javna oblastva naj razobesijo na svojih poslopih državne zastave.

KINO UNION Najlepsi film sezone! Nepopisno navdušenje občinstva je dokaz, da je velefilm **EPIZODA** s **PAULO WESSELY** v glavni vlogi triumfalni filmske umetnosti!

Danes ob 16, 19.15 in 21.15

BASK : BSK 3:3

Belgrad, 7. jan. m. Današnja prijateljska nogometna tekma, ki sta jo odigrala belgrajska nogometna kluba BASK in BSK, je končala z neodločnim rezultatom 3:3 (2:1). Za BASK je zabil Sekulić dva gola in Ristić enega, za BSK pa vse tri Božović.

Z abesinskih bojišč

Mesto olenzive — obrekovanje cesarja

Reuter poroča: Na italijanski strani izvaja letalstvo kakor tudi nekateri oddelki redne vojske poizvedovalno službo, na abesinski strani pa vlada popoln mir. Vse to pa zaradi božičnega dne, ki ga danes slave v vsej Abesiniji in je današnji dan dan molitve. Angleški poslanik v Adis Abebi Barton potrjuje vest, da so italijanska letala bombardirala abesinsko bolnišnico Rdečega križa. V tej bolnišnici je delalo egiptsko in angleško osebje. Italijanska letala so streljala s strani iz strojne. To se je zgodilo blizu Dagaburja dne 4. januarja. Inozemsko osebje ni utrpelo ob tej priliki nobene žrvice.

Reuterjev dopisnik poroča iz Desije, da so Italijani razvili veliko delavnost v zadnjem tednu in to v pokrajinah Volkaj in okoli Makala. Poizvedovalni poleti in bombardiranja so bila zelo številna vendar pa izgube na strani Abesincev niso tako velike, posebno če se upošteva veliko število vžigalnih bomb, ki so kakor dež padale v teh pokrajinah. Plinske bombe, ki jih sedaj uporabljajo Italijani, so po poročilih Abesincev zahtevale mnogo več žrtev, posebno med civilnim prebivalstvom, včevši tudi žene in otroke. Število žrtev v tej pokrajini ni veliko, ker je okolica polna gozdov in se vojaki lahko skrivajo. Italijanska letala pa se boje leteti nizko, ker so dosedaj Abesinci zaradi takega letanja nekatera italijanska letala že sestrelili.

Reuterjev dopisnik iz Adis Abebe poroča, da so italijanska letala na severni fronti v zadnjih tednih metala letake, v katerih obtožujejo abesinskega cesarja, da je dal ubiti bivega cesarja Lidž Jasuja in prejšnjega poglavarja pokrajine Gdjam Hailu Hailuja. Letaki obtožujejo abesinskega cesarja, da je prišel na prestol kot samozanec in da se mora ves abesinski narod dvigniti proti njemu, ker je uzurpator prestola, na katerem smejo sedeti samo člani dinastije velikega Menelika.

Reuterjev dopisnik poroča iz Mogadiscia brzjavno, da je sin sultana Fu Mulaja, ki je bil zelo nevaren nasprotnik, s svojimi sosedi prešel na italijansko stran, z njim pa so se predali skoraj vsi poglavarji v pokrajini Ogaden. Na svoje oči sem videl, kako je 650 ml. žena in otrok privedlo tisoč goved in 200 kamel in prav toliko konj v bližini Dola iz prednjih vrst fronte in da so se kot begunci predali Italijanom in zaprosili za njihovo zaščito. Malokdaj se vidi, da bi toliko

ljudi prešlo istočasno z ene fronte na drugo stran. Očividno se ras Desta približuje italijanskim spredujim vrstam počasi in od strani.

Sijajna zmaga nad 500 Abesinci

Mogadisk, 7. jan. O vojnih operacijah italijanskih domačinskih vojakov v začetku tega leta se čuje, da so italijanski domačini iz plemena Dubat skupaj z Askari in črnimi strajkami na skrajnem levem krilu imeli nalogo, da onemogočijo vsak večji pokret rasa Deste, ki je imel cilj, da ogroža središče in desno krilo italijanske armade na južnem bojišču.

Ker se je v zadnjem času mnogo govorilo o gibanju čet rasa Deste, je bilo italijansko vrhovno poveljstvo na južnem bojišču prisiljeno storiti nekaj, da prepreči iznenadenje od strani Abesincev in da sploh prouči, s kakšnimi silami razpolagajo. To pot so se italijanski domačini poslužili abesinske taktike in so se podali z majhnimi oddelki proti severu ob Ganale Dorija ter napredovali in po možnosti tudi napadali sovražnika, ki je bil v pokretu. Ker so Dubati prevažali veliko razdaljo, niso mogli pomisliti na kakšne prodore, temveč so ostali na zavzetih postojankah. Pri prvem spopadu z abesinskimi predstajami so Dubati odločno prešli v frontalni napad ter istočasno izvršili z oklopnimi avtomobili manevre obkroževanja. Prva vrsta abesinskega oddelka je kmalu padla v roke Dubatom, nakar se je takoj prešlo na drugo vrsto. Tudi ta vojna operacija je bila kmalu končana s polnim uspehom za Italijane in brez posebnega odpora Abesincev. Abesinci so razpolagali s kakimi 500 možmi.

Po izvršeni nalogi so bile italijanske čete pozvane nazaj na koncentracijo, pri kateri priklji so Abesinci hoteli zajeti en oklopni avto, ki je bil zadet v plašč in se ni mogel dalje gibati po pesku. Posadka oklopnega avtomobila se je uprla in pričela streljati iz strojne. Pri tej priliki je padel od strani Italijanov en nacionalni vojak, ki je pripadal posadki tega avtomobila. Dubati so takoj prešli v protinapad, zaradi česar so se morali Abesinci umakniti. Nato so italijanski vojaki izvlekli avtomobil iz peska. Abesinci so izgubili v tej borbi 150 mrtvih in ranjenih, medtem ko je na italijanski strani padel en nacionalni vojak, 3 Dubati, 1 Askar, 15 pa jih je bilo ranjenih.

Novo odprave

Neapelj, 7. jan. Iz tukajšnjega pristanišča je odplulo v Vzhodno Afriko 4000 al-pincev.

Domači odmevi

Predsednik vlade o delu v l. 1936

Belgrajska »Pravda« je v svoji božični številki priobčila, značilno izjavo, ki jo je predsednik vlade in zunanji minister g. dr. Milan Stojadinović dal njenemu sodniku. Glede italijansko-abesinske vojne je izjavil: Staro leto nam je prineslo vojno v Abesiniji. Upam, da nam bo novo leto prineslo konec tega spopada. Za notranjo politiko pa je pokazal tele smernice: »Nadaljevanje tega, kar je bilo začeto, ko se je junija meseca sestavila moja vlada. G. Korošec, g. Spaho in jaz, s prijatelji, bomo nadaljevali in dokončali začeto delo: normaliziranje političnih razmer v državi, obnovu narodnega gospodarstva, socialnih reform v korist revnih družabnih slojev. Ta smer notranje politike bo ostala neizpremenjena. Obsega tudi dovršitev organiziranja JRZ, potem pa objavo političnih zakonov. Mislim, da je že vsa država pripravljena, da obstoji trden načrt za delo kr. vlade, po tem načrtu in programu se tudi dela, saj ni skovan od danes do jutri.« Z ozirom na motnje, ki včasih ovirajo delo kr. vlade, je dejal g. predsednik: »Ako bi ne bilo motenj, naše delo ne bi bilo zanimivo. Jaz sem vajen borbe. Sicer je niti ne iščem, niti izživam, toda vrženo rokavico sem še vedno vzdignil. Tisti, ki so se do sedaj borili proti meni, vedo, kako so opravili in upajmo, da bo ta izkušnja podučila druge... Ponavljam: Ne želim borbe, ampak z vsemi sporazumi in sodelovanjem. Mir med ljudmi dobre volje, to je moje geslo, katero je zelo primerno ponoviti ravno sedaj, pred lepimi božičnimi prazniki.«

Klic nadškola dr. Stepinca

Nadškof dr. Stepinac je imel dne 31. decembra v zagrebški stolnici, ki je bila nabito polna, značilen govor, v katerem je bilal novodobno religio, materializem in vseh njegovih mnogovrstnih izrastkih. »Leto, ki je minulo, nam kaže, da hudo bja med ljudmi čimdalje bolj raste. Videli smo, kako se po naših mestih nemoteno širijo najnesramnejši časopisi, brošure in revije, ki s svojo nemoralno vsebino ubijajo dušo naše mladine in krhajo notranjo moč našega trpkega naroda. Brezvestni izdajatelji in prodajalci so služili denar z ubitimi dušami našega naroda. Pa se nismo toliko čudili njihovi drznosti (saj ne poznajo Boga) kakor oklevanju odgovornih činiteljev, da bi temu početju odločno napravili konec, ko vemo, da pokvarjena ljudska družba pomeni razpad vsakega reda«. Tudi socialne krivice so dosleden, sad iste materialistične miselnosti, prav tako vse prevratne ideje, s katerimi si zatirani skušajo ponagati. »Ako je človek samo gola materija, ako ni onstranskega življenja, čemu še spoštovati reveža, čemu spoštovati slaberega, čemu spoštovati in ubogati starejšega? Te nevernike, ki so se prepustili razvratnosti, ima v mislih knjiga Modrosti: »Zatirajmo pravičnega moža in ne priznavaajmo vdovi, tudi sive glave priletnega starčka se ne bojmo. Naša moč naj bo postava pravice, zakaj kar je slabotno, ni za nič« (Modr 2, 10, 11). Zato smo videli v preteklem letu, kako čimdalje bolj raste po svetu revščina in slika. Brezvestneži, ki so si nagrabili kapital, ne spoštujejo v sebi podrejenen brata v Kristusu, ampak vidijo v njem samo predmet izrabljanja. Na drugi strani pa podrejeni skušajo, da čeprav na nedovoljen način vržejo s sebe okove, s katerimi so zvezani in tako zabredejo v tisto za flosvesto nad vse pogubno komunistično družbo, ki jo vzdržujejo in vodijo baš tisti, ki imajo v rokah svetovni kapital. — Opazili smo še drug izredno žalosten pojav. Ako »slabotno ni za nič«, kakor so modrovali stari brezbožniki, ali pa celo »škodljivo«, kakor modrojuje današnji, potem ni čudno, da smo doživeli take javne skandale z ubijanjem nedolžnih otrok v ma-

terinem telesu in to na veliko, od strani tistih, ki bi morali biti po svojem poklicu čuvarji narodnega zdravja. — Ko pa smo skušali ugotoviti glavne krivice tega takega strašnega gorja, smo videli, da se za vsem tem navadno skriva od Cerkev že zdavnaj obojena tajna framasonska družba. Z žalostjo v srcu moramo tudi ugotoviti, da so se med voditelje komunizma in drugih zmed ne samo drugod po svetu ampak tudi pri nas vmešali sinovi izraelskega, nekdanj od Boga izbranega naroda.«

Te misli je nadškof dr. Stepinac ob slovesu od starega leta poudaril v Zagrebu. S kakšnimi mislimi moramo mi stopiti v novo leto? Od Zagreba do Ljubljane je samo 142 km. Naši nasprotniki, narodni in verski, se tega dobro zavedajo.

Seja zaradi šolskih učnih knjig

Ljubljana, 7. januarja.

Nocoj ob 6 so se v dvorani mesnega magistrata ponovno sestali predstavniki najbolj uglednih slovenskih kulturnih ustanov in združenj, da se povsotedujejo o korakih in o spomenici osrednji vladi zaradi razpisa novih učbenikov na nižih šolah. Na seji je g. mest. župana dr. Adlešič zastopal načelnik kulturnega oddelka prof. dr. Rudolf Mole, zastopani so bili dalje: vseučilišče, Znanstveno društvo, Slovenska Matica, Prosvetna zveza, Leonova družba, Penklub, Zveza društev »Šola in dom«, Slovenska šolska matica, Slaviščno društvo, Društvo tiskarnarjev, Jugoslov. učiteljsko društvo, meščanskošolski učitelji, profsorsko društvo, Zveza grafičnih delavcev, Zveza grafičnih faktorjev, Organizacija knjižarjev, Zveza trgovskih združenj in ljubljansko trgovsko združenje. Delavska zbornica, Zveza knjižgozcev in druga združenja. Sestanek je vodil predsednik Zveze tiskarnarjev g. Hrovatin. Na sestanku so predstavniki najprej temeljito obravnavali besedilo spomenice, nato pa naglašali vsak s svojega stališča neizmerno škodo, ki bi jo na nameravana uvedba mešanih učbenikov povzročila Slovencem tako v njihovi kulturni višini, izobrazbi naroda, narodni vzgoji, pa tudi trgovski in delovni moči naroda, tako, da Slovenci ne bi trpeli samo duševno ter bili kulturno ponižani, temveč gospodarsko zapostavljeni. Končna vsebina spomenice bo objavljena v listih.

Finančni odsek občinskega sveta

Ljubljana, 7. januarja.

Sinoči je imel novoizvoljeni finančni odsek občinskega sveta svojo sejo, na kateri se je konstituiral tako-le: predsednik dr. Miha Korun, podpredsednik ravnatelj Čeržinič. Odsek je obravnaval na seji še razna vprašanja, tičočna se mestnega denarnega gospodarstva.

★

Volitve v Španiji

Madrid, 7. januarja. AA. Parlamentarne volitve se bodo vršile 16. februarja. Novoizvoljeni parlament se bo sestel 16. marca.

Mala zveza

Praga, 7. jan. b. Dne 24. t. m. se sestane vrhovni gospodarski svet držav Male zveze k razpravi o aktualnih problemih v zvezi z izvajanjem gospodarskih sankcij proti Italiji.

★

Atene, 7. jan. c. Dunes so v pirejsko luko priplule 4 angleške torpedovke naravnost iz Aleksandrije.

Rim, 7. jan. c. Znani finančnik in zastopnik ameriških in angleških petrolejskih druž je napovedal svoj prihod v Rim za prihodnje dni.

Dunajska vremenska napoved: nobenih bistvenih izprememb milega vremena, verjetno dež, na višinah sneg.

Zagrebska vremenska napoved: Jasno, lahno oblačno, stalno in zimerno hladno.

FRANC LIPEJ

V Brežicah je na praznik Sv. Treh kraljev zvečer ob 7 po dolgi in zelo mučni bolezni mirno v Gospodu zaspal daleč naokrog znani in spoštovani veletrgovec g. Franc Lipej.

Prav te dni je preteklo 33 let, ko se je na valobitno Slovensce nastanil v Brežicah (takrat močna nemškutarska postojanka) in prišel s svojo trgovino g. Lipej Franc, ki je do svoje smrti vodil krasno urejeno in bogato založeno svojo narodno trgovino. — Meseca decembra leta 1902 je kot mlad korajžen fant (24 let je dopolnjeval tedaj) prišel iz Beljaka na Koroškem, kamor je prišel iz Ljubljane. Še pred tem pa je bil že eno leto kot trgovski pomočnik v Brežicah (pri firmi Mattheis), kamor je prišel iz Ptuj. Ptuj je bila njegova prva pomočniška postojanka, kamor je došel iz St. Petra pod Svetimi gorami, kjer se je učil v trgovini Jug.

G. Lipej, ki je bil rojen na Bizelskem (Spodnja Sušica 8) dne 15. dec. 1879, je vedel povedati zanimive stvari o škofu Slomškem, ki je bil na Bizelskem za kaplana. Kaplan Slomšek je namreč bival 2 meseca v župnišču, ves ostali čas pa pri Lipejevih prastarih starših Kovačih. Slomšek je imenoval Kovačičevo gospodinjstvo svojo krušno mater. Ko je prišel nekdanji kaplan Slomšek kot škof na Bizelsko birmoval, je poslal pred kosilom svoj voz po svojo krušno mater ter jo pri mizi, ko jo je vsem predstavil, posadil poleg sebe.

Pojdimo nazaj v Brežice! Hudi narodni boji so se bili v Brežicah že v onih letih, ko je g. Lipej bil kot pomočnik pri Mattheisu. Če je le kdo vzdržal, g. Lipej je ostal zvest svoji materi in Bogu. Neustrašen je bil vsak čas, dasi je moral že marsikaj bridkega doživeti, do današnjih dni! — Do njegovega prihoda v Brežice (pred 33 leti) prav za prav ni bilo v Brežicah niti ene slovenske trgovine. Tako pa lahko rečemo, da je bil g. Lipej tisti trgovec, ki je med Nemce in Slovence zabil klin. »Poklicali so me in prišel sem — je pripovedoval Lipej — v Brežice radi protinemškega navala, a sem ta naval krepko občutil. Ves aparat (vse oblasti) je bil tedaj strogo nemški in zagrizen sovražnik vsega slovenskega. Hudi so bili boji, a ljudstvo je bilo zavedno. To nas je držalo in smo prenesli vse škane Nemcev in nemurjev. Na vse načine so nas strašili in nas skušali uničiti, pa se nisimo dali. Celo to se mi je zgodilo, da so mi zaprli vse pomočnike. Tedaj so narodno zavest še podžigali, četudi so menili, da jo bodo zatrli s tem, če bodo v ječi pomočniki edinega slovenskega trgovca. Mojim pomočnikom ni bilo varno na ulici zgovoriti slovensko, kajti zgodilo se je ponovno, da je naš radi tega moral ta in oni svojih pomočnikov v zapor. Res smo preživljali hude čase, toda nič mi ni žal! Slovensko besedo smo uveljavili od dne do dne bolj. Težko sicer, a vendar so se slubeznivi prijatelji Nemci že nekako sprijaznili z mislijo, da bi v mestu Brežice še kdo drug poleg njih smel živeti, toda leto 1914 je to miselnost zopet skoro zatrl v njih. Ze bi slovenski živelj bil danes dokaj krepkejši, če bi v letih 1914 do 1918 ne bilo tolikega pritiska. Pred vojsko so nam res naši neprijatelji delali težave z nasilji kot n. pr. ko so meni demoralizirali trgovino in celo napis razbili ter v Narodnem domu (tam sem imel trgovski lokal od početka do leta 1927, torej skoraj 25 let, dokler si nisem zgradil svoje hiše), pokoli vse šipe. Pa so potem rekli, ker jih je le bilo menda nekoliko sram, češ da sem to naredil sam radi reklame. To je mogel verjeti le kak nespametnež. Tako je g. Lipej na kratko opisal razmere v »nemških« Brežicah pred svetovno vojno. Po vojski je seveda drugače.

G. Lipej se je od početka udeleževal pri Posojilnici v Brežicah, ki je postavila Narodni dom. V odboru je bil kot dober poznavalec gospodarskih razmer, zelo upoštevan. Ko je bil pred 8 leti prišel izseliti se iz prejšnjih poslovnih prostorov, je odnehal tudi z delom v odboru. Od početka novega denarnega zavoda t. j. od leta 1929 pa je bil načelnik Ljudske posojilnice v Brežicah.

Kakor so ga povsod klicali k sodelovanju kot dobrega Slovence, gospodarja, delavca, tako ga je tudi Katoliško izobraževalno društvo že ob svojem rojstvu (leta 1909) šlo med svoje prve t. j. med one, ki so društvo poklicali v življenje. Pri vsaki dobri in poštenji stvari je on pomagal in jo podpiral.

Pa poslušajmo tega moža, kaj nam je pripovedoval o svojih potovanjih proti jugu. Taka doživetja ne smejo ostati neobjavljena! Bilo je leta 1904. Belgradu so se pripravljali na slavnost kronanja kralja Petra. Povabili so vse Slovence. Napovedan je bil kongres slovenskih lekarnarjev in zdravnikov sploh. Pod to firmo so šli v Belgrad vsi. Iz Brežice jih je bilo 5, a od teh le en zdravnik (dr. Strašček, posestnik Balon in Levak, učitelj Zupan ter trgovec Lipej, ki je bil najmlajši med vsemi slovenskimi udeleženci, ki jih je bilo 35). Z vlakom so se peljali do Zemuna, odkoder so se prepeljali z ladjo v Belgrad. Belgradčani so prišli čakati goste s severa ter so izredno ljubezljivo in navdušeno sprejemali Slovence. Če pri pregledu prilage so Slovenci prišli ceneje čez mejo kot drugi, kajti brez vsakega pregledovanja so Slovence pustili naprej, dočim so druge pregledali. Do kronanja je manjkalo še 4 dni, ko so prišli slovanski gostje v Belgrad in v teh dneh je srbska vlada na

čast gostom prirejala razne svečanosti. Bila je napovedana tudi predstava v gledališču. Brežičani (razen dr. Straščka) so prispeli v gledališče, ko je bilo že do zadnjega zasedeno. Kaj sedaj?! — G. Lipej je bil korajžen in okreten fant. Brž je poiskal enega tam odločujočih ter se mu predstavil in povedal, kaj bi rad. Ta pa, ko je videl, da je gledališče polno, pravi: »Njegovo Veličanstvo ima še mesta (prostor) v loži.« »Smo štirje,« pravi g. Lipej. »E, dobro, bo pa vse štiri sprejel.« Rečeno, storjeno. Naenkrat so bili povabljeni in so se že tudi vsi štirje Brežičani znašli v kraljevi loži. Kralj Peter je bil tam s svojimi otroki: prestolonaslednikom Zoržem, princem Aleksandrom in kneginjo Jeleno. Brežičani so bili kar zadovoljni v kraljevi loži. Ob tej priliki so se Brežičani seznanili z žandarmerijskim polkovnikom Vukasovičem Štibljem, ki je bil iz Ilirske Bistrice doma, pa je l. 1878 iz Bosne odšel v Srbijo ter tam postal tako visok častnik. Ta Vukasovič je Brežičane povabil za drugo jutro na ogled mesta. Prišla sta Levak in Lipej ter so odšli v umetniško razstavo. Tam so se tekom dopoldneva srečali s princem Aleksandrom, kateremu je Vukasovič oboje Brežičana predstavil. Princ Aleksander (danes že rajni kralj Aleksander) je prijel Lipeja pod roko ter sta šetala saj pol ure semintja po razstavi. V tem času je princ Aleksander navduševal Lipeja za jugoslovansko idejo ter mu med drugim dejal tudi to-le: »Vi, Slovenci, hodite k Čehom, a bi morali bolj sem k nam hoditi, da bi se bolj spoznali.« Bil je princ Aleksander tedaj star 16 let.

Ob tej priliki so bili vsi Slovani (Hrvatje, Čehi, Poljaki in Slovenci) zelo gostoljubno sprejeti ter postreženi. Kolikor so rabili prehrane, so dobili brezplačno, prav tako so se vozili po njihovi zemlji z železnico, ker so jim izročili že pred vstopom brezplačne vozovnice. Tiste dni je g. Lipej spoznal v kavarni, kamor je hodil s hišnim gospodarjem, pri katerem je stanoval, vse one osebnosti, ki so igrale v dogodkih pred letom dni veliko vlogo. Med temi je bil tudi častnik, poznejši vojvoda Mišić. O kronanju samem pa je vedel g. Lipej to, da se je izvršilo v saborni cerkvi, ki pa ni mogla sprejeti vseh udeležencev. Kralj Peter je prijahal in odjahal na belem konju. Vse se je izvršilo v najlepšem redu in brez nezdgo.

Dve leti pozneje t. j. leta 1906 pa je g. Lipej že zopet potoval proti jugu. Ljubljanski župan Ivan Hribar je na Slovenskem organiziral to potovanje preko Srbije in Bolgarije v Carigrad. Slovencev, ki so se te poti udeležili, je bilo vsega skupaj 17, med njimi pokojni g. Lipej.

Posezimo sedaj še nekoliko v družinsko življenje g. Lipeja. Poročil se je leta 1907 z zlato vredno Zlato Lipoldovo, hčerko odvetniškega kandidata Lipolda pri dr. Langerju v Celju. Nekaj nad 25 let mu je pomagala nositi težo dneva, a oditi je morala na kliniko v Zagreb, odkoder se je sicer vrnila v Brežice, toda zdrava ni bila več. V marcu 1933 je dobra mati, skrbna gospodinja in vzorna katoličanka zapustila to solno dolino. Tedaj je g. Lipeju v razbremenitev ostala le še hčerka, gospa Zlata, poročena z zdravnikom g. Vlad. Brglezom.

Se na eno ne smemo pozabiti, ko govorimo o družini Lipej v Brežicah. Je bila to namreč izredna gostoljubnost. Lahko bi rekli, da ni med odličnimi Slovenci veliko takih, ki bi ne bili že kedaj Lipejevi gostje. Kot je le možno sploh biti lepo sprejeti in postreženi, tako je sprejela ta hiša vsakogar, ki se je oglašil.

Pokojni je bil eden najbolj odličnih gospodarjev brežiškega okraja in Slovenije sploh. Povzpel

Učiteljske premestitve v Sloveniji

Belgrad, 7. januarja. Z odlokom g. prosvetnega ministra so premeščeni sledeči učitelji in učiteljice: **Kožuš Albina** iz St. Ilja pod Turjakom (okraj Slovenjgradec) v Naklo (okraj Kranj). **Šircelj Ana** iz Makol (Maribor desni breg) v Naklo (Kranj). **Dacar Melhior** iz Malega Slatnika (Novo mesto) v Olševk (Kranj). **Kopriva Alfonz** iz Dobrniča (Novo mesto) na vadb. drž. učit. šole v Maribor. **Grošelj Valerija** iz Primskovega (Litija) v Dobrnič (Novo mesto). **Oman Cirila** iz Poljan (Škofja Loka) v Trzič (Kranj). **Vybijač Zmagoslava** iz Veržeja (Ljutomer) v Vodiče (Kranj). **Ponikvar Stanko** iz Prežganja (Litija) v Zagorje ob Savi (Litija). **Guna Vinko** iz St. Gotharda (Kamnik) v Zagorje ob Savi (Litija). **Strebovec Ivan** iz Radatovičev (Metlika) k Sv. Gori (Litija). **Gale Marija** iz Mirne peči (Novo mesto) v Sevnico (Brežice). **Lavrin Katarina** iz Radenc (Črnomelj) v Rajhenburg (Brežice). **Bauer Marija** iz Mirne peči (Novo mesto) k Sv. Ani v Slovenskih goricah (Maribor). **Sila Marija** iz Mirne peči (Novo mesto) k Sv. Ani v Slovenskih goricah. **Sila Milan** iz Škocjana (Dravograd) v Prevalje (Ljubljana okolica). **Kinčič Marija** iz Gederovcev (Murska Sobota) v Mirno peč (Novo mesto). **Resman Ivan** iz Bučke (Krško) v Toplice (Novo mesto). **Blejec Katarina** iz Sv. Vida (Logatec) v Leskovec (Krško). **Kobal Branko** iz Domžal (Kamnik) v Trebnje (Novo mesto). **Pirc Milena** iz Mengša (Kamnik) v Senčur (Kranj). **Kokal Franc** iz Smoluč (Tuzla v vrbaski banovini) v Mengše (Kamnik). **Magner-Grum Ljudmila** iz Šmartna (Litija) v D. M. v Polju (Ljubljana okolica). **Iglič Rozalija** z Bizelskega (Brežice) v Šmartno (Litija). **Primožič-Zebnik Ema** iz Orehovice (Novo mesto) k D. M. v Polju (Ljubljana okolica). **Anžič Marija** iz Trebelna (Krško) k D. M. v Polju (Ljubljana okolica). **Sirnik Franja** iz Štrekljencev (Črnomelj) k D. M. v Polju (Ljubljana okolica). **Krč Marija** iz Štrekljencev (Črnomelj) na Kokro (Kranj). **Zupan Josip** iz Petrove vasi (Črnomelj) v Štrekljencev (Črnomelj). **Rak Evald** iz Limbuša (Maribor) v Adlešiče (Črnomelj). **Zunič Štefanija** iz Trbnji (Dravograd) v Limbuš (Maribor desni breg). **Rupnik Ivan** iz Vitani (Konjice) v Zgornji Tuhinji (Kamnik).

Kdor ga pozna mu ostane zvest..

In se nikoli več ne odreče njegovi edinstveni pomoči. Ba je ravno tako dobro izrečno zavrne in pri nakupu vedno natančno pazi na ime "Schicht" in varnostno znamko "Jelen" na rdečem ovitku.

SCHICHTOVO

Terpentinovo milo

domači izdelki

... ampak izrečno pristno zahtevati!

se je do svojega položaja izključno z delom svojih pridnih rok in si v pravem pomenu besede sam skoval svojo srečo. Porabil pa ni, kar si je prislužil, samo za večanje svojega bogastva, ampak je žrtvoval večino v splošni blagor, v pomoč bližnjemu in za javne koristne namene, zelo veliko pa je daroval tudi za cerkev.

Velik je bil pomen, pokojnikove osebe in dela za okrepitev slovenstva in trgu, ki je bil pred vojno močno nemški, boril pa se je za slovenske ideale vsikdar v vrstah Slovenske ljudske stranke, ki ga je žela med svoje najzvestejše pristaše, dasi v svoji skromnosti ni nikoli silil v ospredje. Tem večji pa je bil tisti njegov vpliv in tisto njegovo delo, ki je široki javnosti ostalo prikrito, pa je bilo zato tembolj učinkovito in trajnega pomena.

Rajni je bil neomahljiv značaj, ki je bil vsem zgled zvestobe načelom, udanosti verskim svetinjam naroda in slovenskega poštenja. Bil je pravi slovenski gospodar, kojega delavnost sega daleč preko domačega praga v občino in med vse rojake, ki so ponosni na te svoje moze in iz njihovega idealizma črpajo vero in pogum v boljše bodočnost.

Zato bo dolgo ohranjen časten spomin na pokojnega Franca Lipeja!

Serajnik Zmagoslava iz Nedelice (Dolnja Lendava) v Doljo Lendavo.
Vodušek Ana iz Donačke gore (Šmarje pri Jelšah) v Hotize (Dolnja Lendava).
Furlan Eleonora iz Starega trga (Črnomelj) v Ljubno (Gornji grad).
Skok Amalija iz Pertoč (Murska Sobota) v Zgornji Tuhinji (Kamnik).
Rožman Franciška iz Zgornjega Tuhinja (Kamnik) v Homec (Kamnik).
Čučulović-Gundner Franja iz Kočevske reke (Kočevje) v Verdrenjo (Kočevje).
Zdravljec-Mazgon Magdalena iz Mirne (Novo mesto) v Mokronog (Krško).
Jenko Lidija iz Sela pri Hinjah (Novo mesto) v Škocjan (Krško).
Smodej-Črtanec Ana od Sv. Duha na Ostrem vrhu (Maribor levi breg) v Škocjan (Krško).
Brezovar Olga iz Izlak (Litija) k Sv. Rupertu (Krško).
Turk Darinka od Sv. Ruperta (Krško) v Trbovlje (Lasko).
Prenek Mira od Sv. Petra (Celje) na Jezero (Ljubljana okolica).
Dobaja Jožica iz Vučje vasi (Ljutomer) v Stogovce (Ljutomer).
Šumer Ida iz St. Ilja pod Turjakom (Slovenjgradec) v Slatino-Radenci (Ljutomer).
Hojer Irma iz Lukovcev-tovarna (Tuzla) k Sv. Juriju pod Turjakom (Celje).
Cejan Nada iz Stogovcev (Ljutomer) v Vučjo vas (Ljutomer).
Varšek Ana iz Primskovega (Litija) v Planino (Logatec).
Milovanovič-Sabljič Nada iz Razboja (Bosanska Gradiska, vrbaska banovina) v Zgornjo Polskavo (Maribor desni breg).
Veseli Marija od Sv. Ane (Slovenjgradec) v Mirno peč (Novo mesto).
Ingolič Angela iz Dornave (Ptuj) na Haidino (Ptuj).
Stanič Stanislav od Sv. Bolfenka na Kogu (Ptuj) k Sv. Marjeti nižje Ptuja.
Stanič-Dušar Leopoldina iz Videnc (Murska Sobota) k Sv. Marjeti nižje Ptuja.
Kos Franja iz Markovcev (Murska Sobota) v Polensak (Ptuj).
Mohorko Terezija iz Prevorij (Šmarje) k Sv. Urbanu (Ptuj).
Mozer Jurij iz Negove (Ljutomer) v Buče (Šmarje pri Jelšah).
Lahajnar Julija iz Kostela (Kočevje) v Staro cerkev (Kočevje).
Pinter Julija od Sv. Kunigunde (Konjice) v Smednik (Kranj).
Leskovar Anica od Sv. Marjete (Maribor levi breg) v Kamnico (Maribor levi breg).
Čede Amalija iz Brestovca (Jablančki okr., vardarska banovina) v Pristavo (Šmarje pri Jelšah).
Golobič Peter iz Primskovega (Litija) na Jesenice (Radovljica).
Pregelj Ivana z Bodoncev (Murska Sobota) v Šmartno pri Kamniku.
Suhadolnik Vida iz Naklega (Kranj) v St. Ilj pod Turjakom (Slovenjgradec).
Ložar Franja iz Naklega (Kranj) v Makole (Maribor levi breg).
Vodeb Vera iz Šmartnega (Kranj) v Dobrnič (Novo mesto).
Leonida Auernik iz Mirne peči (Novo mesto) v Trzišče (Krško).
Hrovat Hermína iz Trziča (Kranj) k Sv. Lenartu (Lasko).
Demšar Franc iz Trziča (Kranj) na Poljane (Škofja Loka).
Urban Valerija od Sv. Jurija ob Taboru (Celje) k Sv. Lenartu v Slov. goricah (Maribor l. b.).
Znidaršič Anzelma od D. M. v Polju (Ljubljana okolica) v Trebelno (Krško).
Jereb Bogomir iz Zagorja ob Savi (Litija) v Prežganje (Litija).
Šitnik Ana iz Zagorja ob Savi (Litija) v St. Gothard (Kamnik).
Pirnik Maks iz Litije na Sv. Goro (Litija).
Železnik Marijan iz Sevnice (Brežice) na Železno goro (Ljutomer).
Pavčič-Rozman Marija iz Toplice (Novo mesto) v Mirno peč (Novo mesto).
Medved Branko iz Globokega (Brežice) v Cerklje (Krško).
Cotič Marija iz Globokega (Brežice) v Cerklje (Krško).
Mikulič Oton iz Leskovca (Krško) v Globoko (Brežice).

(Nadaljevanje na IV. strani.)

Serpan Edvard iz Trebnega (Novo mesto) v Laže (Črnomelj).
 Vozelj Marija iz Šmartnega (Litija) v St. Lambert (Litija).
 Maro Karolina iz Šmartnega (Litija) v Selo (Kamnik).
 Krušič Hilda od D. M. v Polju (Ljubljana okolica) v Šmartno (Litija).
 Štrukelj Stanislav iz Cerknice (Logatec) v Žiri (Logatec).
 Hlebec Marija iz St. Vida (Ljubljana okolica) v Horjul (Ljubljana okolica).
 Bajde Viktor iz St. Vida (Ljubljana okolica) v Slatino Radenci (Ljutomer).
 Zupan Valentin z Bleda (Radovljica) v Srednjo vas (Radovljica).
 Potokar Olga iz Ribnega (Radovljica) v Log (Ljubljana okolica).
 Tonja Ana iz Most (Ljubljana mesto) k Sv. Juriju (Ljubljana okolica).
 Štefe Janko iz Sovodeni (Škofja Loka) na Krvavo peč (Kočevje).
 Tomšič Ivan iz Hrušice (Ljubljana okolica) v Artiče (Brežice).
 Potočnik Sonja iz Petrovc (Celje) v Vitanje (Kočevje).
 Andoljšek Ludvik iz Velikih Lašč (Kočevje) v Karlovo (Kočevje).
 Peček Franjo iz Prevešte (levaški okraj, moravska banovina) v Velike Lašče (Kočevje).
 Otrin Maks iz Velikih Lašč (Kočevje) v Loški potok (Kočevje).
 Andoljšek Ljudmila iz Karlovice (Kočevje) v Gorenico (Kočevje).
 Andoljšek Ivan iz Dola pri Ljubljani v Škrilje (Kočevje).
 Hartman Ana iz Loškega potoka (Kočevje) v Zaplano (Ljubljana okolica).
 Nanut Viljem iz Zaplane (Ljubljana okolica) v Loški potok (Kočevje).
 Nanut Anžela iz Zaplane (Ljubljana okolica) v Loški potok (Kočevje).
 Tičar Stana iz Ligojne (Ljubljana okolica) v St. Vid na Plan. (Šmarje).
 Horvat Izidor iz Dolnje Lendave k Sv. Duhu (Logatec).
 Horvat Albina iz Dolnje Lendave k Sv. Duhu (Logatec).
 Ljubič Barica iz Adlešičev (Črnomelj) v Dragatuš

(Črnomelj).
 Robnik Ema iz St. Ilje v Slovenskih goricah (Maribor levi breg) v Nedelico (Dolnja Lendava).
 Repovž Frida z Vrha pri Sv. Kraljih (Logatec) v Begunje (Logatec).
 Korošec Genovefa iz Trbovelj-Vode (Laško) v Izlake (Litija).
 Podboj Sabina iz Grosupeli (Ljubljana okolica) v Prežganje (Litija).
 Požeg Marija iz Stopič (Novo mesto) v St. Vid nad Cirknico (Rogatec).
 Šetinc Jasna iz Maribora mesto v Krčevino (Maribor levi breg).
 Stariha Zora iz Kočevske Reke (Kočevje) v Gederovce (Murska Sobota).
 Frangež Terezija iz Tišina (Murska Sobota) v Perčoč (Murska Sobota).
 Modic Olga iz Murske Sobote mesto v Puconce (Murska Sobota).
 Miselj Marija iz Dobrovnika (Dolnja Lendava) v Prečno (Novo mesto).
 Soukal Magda z Donačke gore (Šmarje) v Žetale (Šmarje).
 Šebart Franjo iz Marenberga (Dravograd) v Mežico (Dravograd).
 Podržaj Justina iz Zgornje Polskave (Maribor levi breg) v Studence (Maribor desni breg).
 Tomšič Žilko iz Sredinjeve (Murska Sobota) v Kodelj (Kočevje).
 Škodlar Ivana iz Smlednika (Kranj) k Sv. Kungundi (Konjice).
 Tušak Milan iz Pobrežja (Maribor desni breg) k Sv. Marijeti na Dravskem polju (Ptui).
 Šajna Ivan iz Kamnice (Maribor levi breg) k Sv. Marijeti ob Pesnici (Maribor levi breg).
 Zemlja Gabrijel z Jesenice (Radovljica) v Tepanjo (Konjice).
 Podvršnik Anton od Sv. Martina na Pohorju (Maribor desni breg) v Skomarje (Konjice).
 Mekuš Franc iz Svetine (Ptui) v Radmožance (Dolnja Lendava).
 Marolt Franc iz Preske (Ljubljana okolica) v Dragatuš (Črnomelj).
 Skubic Vinko iz Lukovo-Otočkof Senj v savski banovini) v Cerknico.

(Radi telefonskega prenosa bi se utegnili v pisavo imen oziroma krajev vrniti kaka napaka, ki naj jo prizadeji blagohotno oprostite. Op. ur.)

Drobne novice

Kaj pravite?

Nekemu nekemu naročniku v Ameriki, uglednemu prosečnemu delavcu med izseljenec, smo ob koncu leta poslali povelje, naj obnovi naročnino za prihodnje leto. Odgovoril nam je takole:

»Prejel sem Vašega »Storena« in pozir, naj si ga še naročim. A žal, tega ne morem in me tudi ne zanima dovolj. Setorve novice zemo mi v Ameriki večkrat prej ko Vi doma, razpore in kaesi in nerednosti v Jugoslaviji me pa bolj žalostijo, kakor zanimajo. Razsodnosti, močlasti in poštenja ni veliko pri vas in to je pogubljivo. Ni skupnosti, vsak na svojo stran! Lenoba, potratnost, pobijanje in pijančevanje na dnevnem redu! Splošno pravo požrešstvo! — Vse hiti v šole, t. j. v višje šole! Kdo bo preživel armado urodnikov in pisarjev? Ljudje božji, vi hitite v propad! Zol, tožna majka!«

Kaj pravite, »ljudje božji«, ali tale naš prijatelj naše razmere kaj zelo napak šodi?

Kalendar

Torek, 8. januarja: Severin, opat; Teofil, mučenec.

Novi grobovi

† V Ljubljani je umrl g. Josip Bervar, drž. upokojenec. Pogreb bo v četrtek ob 4 popoldne.

† V Škofji Loki je nenadoma umrl g. Friderik Kramar, šolski upravitelj v p. Pogreb bo v četrtek ob pol 4 popoldne.

† V Spitalcu je umrla gospa Ana Pičnik, roj. Svetec. Pogreb bo v četrtek.

Naj jim sveti večna luč! Zalujočim naše iskreno sožalje!

Osebnosti

— Poroka. V soboto sta se poročila v Kranju g. Joža Virnik, šolski upravitelj v Velesovem, in gđc. Milena Pirčeva, učiteljica v Senčurju. Poročal ju je nevestin bratranec, ravnatelj škofjske pisarne g. Jože Jagodica. Za priči sta bila nevestin brat, kap. I. razr. kr. konjeniške garde g. Stanko Pirč, in ženinov brat g. Peter Virnik, jezerski župan. Bilo srečno!

Enakovreden

ali celo boljši kot drugi pralni prašek je

PERION

kvalitetni izdelek slovenske industrije. Kupujte ga!

Danes popoln lunin mrk

Luna, ki obkrožuje zemljo v dobrih 27 dnevih, pride včasih na svojem potu okrog zemlje v položaj, ki ga zemljani imenujemo lunin mrk. Lunin mrk nastane, kadar stoji sonce, zemlja in luna vsaj približno v eni črti. Tedaj namreč meče velika zemeljska krogla senco na sicer od sonca osvetljeno luno. Na današnji dan bodo sonce, zemlja in luna prišli v tak položaj, in če ne bo megle ali oblačnega vremena, bo mogla vsa Srednja Evropa opazovati to čudovito igro nebesnih teles.

Zvečer ob 7 in 15 minut dobimo polno luno, nekako v istem času pa tudi popoln mrk. Že ob 5 in 28 minut zvečer zadene senčni stožec zemlje skoraj polno luno ter jo polagoma vedno bolj pokriva v temo. Ob 6 in 58 minut ugasne na luni zadnja svetla točka in popolni mrk traja dobrih 20 minut. Ves ta čas se bo gibala luna v senčnem stožcu zemlje in šele ob 7 in 21 minut bo začel skrajni rob polne lune zopet v svetlobo. Senca se bo umikala polagoma z lune, ki bo kazala vedno bolj svetel obraz. Vendar bo trajalo celo poldrugo uro od konca popolnega mrka, preden bo senca popolnoma izginila z lune, ker šele ob 8 in 51 minut bo polna luna sijala zopet čisto nezasenčena. Upajmo, da nam vreme ne bo skazilo tega tako lepega prizora.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef-grenčice«.

— Officiis parochialibus dioecesis Labacensis! — In Missa pro regina-matre Maria addenda est. finito hymno Ambrosiano, oratio pro rege, non pro regina. — Ordinariatus episcopalis Labacensis.

— Tajništvo JRZ v Ljubljani ne bo sprejemalo strank do prihodnjega torka, 14. januarja, zaradi selitve v nove prostore na Miklošičevi cesti št. 7.

Naj bo stara ali pa mlada vsaka pije „Naš čaj“ rada. Cez fare tri devet vas! „Naš čaj“ vse druge prekosi.

— V Sloveniji 249 odvetnikov. Tudi med odvetniki je huda borba za življenjski obstanek. Število odvetnikov letno narašča in so se odvetniki naselili po vojni tudi v krajih pri okrajnih sodiščih, kjer ni bilo poprej odvetnika. So kraji, ki imajo kar 4 ali 5 odvetnikov. Po podatkih Odvetniške zbornice je bilo na koncu leta 1935 vpisanih v imenik 249 odvetnikov. Velika Ljubljana s 85 lisoc prebivalci šteje 83 odvetnikov, tako da pride po 1 odvetnik na 1000 in nekaj več prebivalcev. V Mariboru posluje 41 odvetnikov, v Celju 24, kar je razmeroma veliko, dočim v Novem mestu, ki je tudi sedež okrajnega sodišča, le 9. Ptuj kot sedež okrajnega sodišča, šteje tudi 9 odvetnikov. Lani so umrli 4 odvetniki, tako v Ljubljani dr. Henrik Tuma in dr. Dragotin Trejo, v Mariboru dr. Karel Koderman in v Murski Soboti dr. Slavko Vesnik.

— Nesreča pri igri. Na praznik se je z drugimi otroki igral tudi Erber Anton, sin orožniškega narednika iz Medvod. Pri tem je padel tako nesrečno, da si je nalomil levo roko.

Gostje bodo Vas povsod hvalili, če boste Slatino Petanjisko jim točili!

— Dve nesreči. Na Kofeac se je ponesrečil obratni inženjer iz Maribora g. Gvido Burger, zlomil si je levo nogo. — Kovaškega mojstra iz Stične g. Rometa Ivana, je medtem, ko je pribijal podkev, udaril konj z vso silo v trebuh. Mojster se je zgrudil na mestu in je dobil nevarne notranje poškodbe. Oba ponesrečenja se zdravita v ljubljanski bolnišnici.

Dobro utro — Lutz
 Cenik Tovarnar Lutz-peči Ljubljana — Šiška

— Cerkveni rop v Izlakah. V noči od 6. na 7. t. m. je bilo vlomljeno pri stranskih vratih cerkve na Izlakah. Vlomilec je potem vlomil v tabernakelj, vzvel ven ciborij in monstranco. Okrog 150 sv. hostij ni nikjer. Samo ena mala sv. hostija je bila na tleh in dva drobca vel. sv. hostije. Vlomilec je odnesel lunulo izpraznil je tudi nabiralnike. Preiskava je v teku. Par dni se je polikalk okrog cerkve velik moški v črni suknji. Do sedaj ga še niso našli.

Pri napetosti

lenivosti črev, preobilni želodčni kislini in zastoj olca pomaga prirodna

Franz-Josefova

grenka voda.

Reg. po ur. soc. pol. in nar. zdr. S-br. 15483, 35. V. 35.

— Nove knjige: Veliki adresar mesta Maribora, Ptuj in Celja, vez. 200 Din; 1. del, Epske narodne pesmi — srbohrvatsko slovnico, 10 Din; Mahkota, Davorin Jen življenjepis in delovanje, 3 Din; Uredba o osebnih in rodbinskih dokladi državnih uslužbencev in upokojencev, 6 Din; Vombergar, Voda — kmečka komedija v 3 deli, 24 Din; Molière-Kostial, Jurij Tepček — veseliga v 3 deli, 14 Din; Inž. Kregar, Kaj moram vedeti, kadar gradim svoj dom, 30 Din; M. Klementina Kastelec, Sv. Angela Merici — življenjepis svetnice, ustanoviteljice urušilnega samostana, 12 Din; Suster-Drabosnjak, Božična igra, 20 Din; Lipah, Glavni dobitnik — komedija v 3 deli, 20 Din; Susec, Neposredni davki s pravilniki, uredbami in komentarjem, 160 Din; Uredba o priprostejšem in hitrejšem postopku pri kazenskih sodiščih, 3 Din; Sirok, Kapelica — pesmi, vez. 30 Din; Reynaud-Kolene, Čudeži! Čudeži! sodobni roman, 8 Din, vez. 16 Din; Golec, Propast in dvig, ljudska povest, 10 Din, vez. 20 Din; V mali knjižnici pa so izšli sledeči snopiči: Ralne povesti — dva zvezka, Povestice iz

Velike množine odpadkov
 odstranjajo iz telesa s milim in zanesljivim učinkom
ARTIN-DRAŽEJE
 Dr. WANDERJA
 Dobe se v vseh lekarnah v škatlah po 12 dražej Din 8—
 in v vrečah po 2 dražej Din 1'50.
 Oglaš. reg. pod S, br. 22115/33.

prirode, 2 zvezka, Stirje dobri prijatelji, Ne-verjetna povestica — vse za mladino — snopič po 2 Din; Pravljicni vrtee I. zv.: Svinjski pastir — Kralj Kozjebralec — Dva brata, 18 Din; II. zvezek: Snegulčica — Morska deklica — Zabi kralj in železni Jurij, 18 Din; III. zvezek: Sedmero vragov — Palčica — Princezinja na grahu, 18 Din. Vse te knjige se naročajo v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Ljubljana

— Mesto venca pok. Anici Zober je darovala Stolni Elizabetni konferenci znesek 100 Din ga. Marija Mihaliček. Bog bodi obilen plačnik!

— Na 8. prosvetnem večeru v Trnovem, ki bo drevi ob 8., bo predaval g. V. Smolej o svojih vtisih in doživljajih na potovanju po Slovaškem.

— Pogreb dr. Frana Tekavčiča. Kakor je bil pokojni dr. Fran Tekavčič v javnem življenju skromen in tih, je to skromnost manifestiral tudi večerajšnji pogreb. Izpred hiše žalosti na Kongresnem trgu je krenil žalni sprevod na pokopališče k Sv. Križu. V častnem številu so se pogreba udeležili pokojnikovi tovariši in pravniki, tako predsednik OZ dr. Janko Žirovnik, predsednik apelacijskega sodišča dr. Golja z mnogimi sodniki, predsednik društva »Pravnik« univ. prof. dr. Metod Dolenc z odborniki, tako z univ. prof. dr. Sajovicem in dr. ž. tožilem dr. Lucovnikom, vpok. predsednik viš. dež. sodišča dr. Rogina, vpok. višji dr. ž. tožilec dr. Mirko Graselli, dr. ž. tožilec g. Vilko Lavrenčak, profesorji juridične fakultete: univ. prof. dr. Gojmir Krek, dr. Milan Škerlj in dr. Janko Polec. Dalje so se pogreba udeležili župan dr. Jure Adlešič s podžupanom dr. Ravničarjem in za Nar. gledališče upravnik g. Otton Zupančič, ravnatelj drame g. Pavel Golja, ravnatelj opere g. Mirko Polić in mnogi člani gledališč. Pokojniku sveti večna luč!

— Prisrčna božičnica. Na praznik sv. Troh kraljev je bila prirejena v salezijskih dvorani na Kodeljevem božičnica, na kateri je bilo obdarovanih 162 gojencev in otrok z obleko, obutvijo in perilom. Pomembnost tega dogodka je poudaril v lepem govoru referent za osnovno šolstvo dravske banovine g. Fran Erjavce, ki je zlasti poudarjal velike zasluge Mladinskega doma na socialnem, kulturnem in dušnopastirskem polju. Gojenci so nato priredili prisrčno spevoigro »Jaslice«, ki je vsem navzočim zelo ugajala. Na prireditvi je zastopal g. bana g. podban dr. Majcen. Da je vsa prireditev stvarno tako lepo uspela z velikim številom obdarovancev in lepimi darili, je zlasti zasluga velikodušnih dobrotnikov, med katerimi omenjamo banovino, ki je poklonila v ta namen 1000 Din, salezijske sotrduknice, Vincencijsvo

Maribor

— Iz sodne službe. Za sodnika poedinca za firmske zadeve in proglasilve mrtvim je postavljen vss. Avgust Habermut; za poročevalca in sodnika poedinca za nesporne in izvršilne stvari je postavljen vss. dr. Senjor; kazenskomu predsedniku pri senatu 5., ki obravnava zločinstva, so se dodelile zadeve iz sodnih okrajev Ormož, Gornja Radgona in Ljutomer. Razen tega poslujejo od 1. jan. dva prizivna senata v civilnih stvareh in sicer senat 3 s predsednikom dr. Pihlerjem in članoma vss. dr. Senjorjem in dr. Habermutom ter senat Lesnikom in Habermutom. Za konkurznega in poravnalnega sodnika je postavljen vss. dr. Lešnik.

— Uslužbeni davek in pregled knjižnic. Davčna uprava opozarja delodajalce, ki pobirajo uslužbenški davek v znanjakh, da predložijo lozadne knjižnice tekom januarja na pregled davčni upravi. Vsi oni delodajalci, ki zaposlujejo nad 20 uslužbencev, se morajo prijaviti do 25. januarja davčni upravi, da jih vpiše v knjigo delodajalcev, ki plačujejo uslužbenški davek v gotovini. — Najkeseje do konca meseca januarja, odnosno 25 dni po sprejemu v službo mora delodajalec nabaviti za leto 1936, davčne karle po Din 50.— za vsakega hišnega služabnika.

— Občni zbor Muzejskega društva v Mariboru bo v nedeljo ob pol 10. dopoldne v čitalnici Studijske knjižnice.

— Občinske volitve v St. Ilju. K notici pod tem naslovom, ki je bila priobčena v novoletni številki, nam je poslal g. Josip Bauman sledeči popravek: Ni res, da postavlja listo kot predstavnik JNS mladi g. Bauman, temveč je res, da je nosilec ne-strankarske liste — Herzog Karl, bivši župan občine Čersak. Lista Herzog in v nobenih stikih s krajevno organizacijo JNS, ker ista pri občinskih volitvah ne nastopa.

— Volivne imenike bo mestno poglavarstvo v Mariboru popravljalo v času od 13. januarja do 5. februarja. V tem času se bodo sprejemale stranke v Konskripcijskem uradu na Slomškovem trgu le vsak delavnik od 11. do 12. ure.

— Smri kosi. V Cankarjevi ulici 2. je umrla v starosti 87 let gospa Alojzija Bezjak, vdova po železničarju. Pokojnica je mati znanega mariborskega tovarnarja pohištva g. Karla Wessliaka. — V Počehovi je umrla v starosti 72 let posestnica gospa Terezija Felser. Naj počiva v miru!

— Po 20 letih iz Rusije se je vrnil avstrijski vojni ujetnik Mato Vojnovič iz Sunje na Hrvaškem. Sovjetske oblasti so mu izdale potni list kot »vojnemu ujetniku imperialistične armade«. Da obstoja Jugoslavija, je zvedel šele pred 4 leti iz Maribora so Vojnoviča, ki govori samo še rusko, odpravili v njegov domači kraj.

— Na zimsko olimpijado. Uprava Putnika je bila primorana izpremeniti pogoje na izletu k zimski olimpijadi v Garmisch Patenkirchenu. Pavšalna cena obsega sedaj vožnjo tja in nazaj z vlakom, stanovanje v okolici z zajtrkom ter prevoz s postaje v hotel in nazaj. Interesenti se opozarjajo, da si še pravočasno naroče vstopnice, ki se dobijo do 15. t. m.

— Izgnani... Preko cmureškega mostu so poglani večerj avstrijski pet naših ljud, — same hlapce in dekle, ki so bili v Avstriji že več let v službi. Prišli so nazaj v domovino 20-letni hlapec Čontala Josip iz Prekmurja, ki je bil v Avstriji od l. 1931. 37-letna Ana Šrol, ki je služila v Avstriji za dekle od 1931. doma pa je od Sv. Benedikta v Sl. gor. 58-letni Jernej Dolenc iz Planine pri Rakeku, ki je

in Elizabetno konferenco in posamezne do-brotnike.

— Kino Kodeljevo igra danes »Ljubezen treh« in štiri barvane smešnice. Cene znižane.

— Prostovoljni davek po 1 Din od stanovanjske sobe ali poslovnega prostora (prodajalne, delavnice, pisarne itd.) za dobo treh mesecev so nekateri hišni posestniki že pobrali od svojih strank in vplačali pri mestnem socialno-političnem uradu. Mnogi hišni lastniki so nabrano vsoto zaokrožili, nekateri celo z večjim zneskom navzgor. Socialno-politični urad je oklice na hišne posestnike s pojasnilom dostavil v dveh dneh vsem hišnim posestnikom in pričakuje, da bodo tudi hišni lastniki odnosno upravitelji v najkrajšem času pobrali pri svojih strankah odpadajoči prostovoljni davek. Po-brani zneski naj se čimprej oddajo v socialno-političnem uradu, ker tudi pri tej akciji velja goslo: »Dvakrat da — kdor hitro da!«

— Strelski šport v zimskih mesecih. Strelska družina Ljubljana priredi tudi letos za svoje članstvo sobno streljanje. Taka sobna streljanja nudijo strelcem v zimskih mesecih, ko ni prilike za gojitev ostrega športnega niti lovskega streljanja, najboljše priliko za vezbanje, predvsem v tehniki merjenja in proženja. V zvezi s sobnim streljanjem bo prirejenih tudi več predavanj iz strelskega športa, predvsem o balistiki in spoznavanju športnega in lovskega orožja. Olvovitveno streljanje bo v četrtek, 16. t. m. ob 20.15 v velikem salonu restavracije »Leve« na Gosposvetski cesti. Nadaljna streljanja se bodo vršila vsak četrtek od 20 naprej. K udeležbi teh strelskih vežb in medsebojnega tekmovalstva so poleg članov in po njih vpeljanih gostov, vabljeni posebno še člani Slovenskega lov-skega društva Ljubljana.

— Strelska družina v Ljubljani obvešča svoje članstvo, da bo v teku meseca januarja pričela po inkasantu pobirati članarino za leto 1936 in eventualne zaostanke iz prejšnjih let. Članstvo so naprosila, da ob tej prilici eventualne spremembe v naslovu prijavi po inkasantu. Pisarna družine se nahaja sedaj v Selenburgovi ulici 8/1.

— Šentpetersko prosvetno društvo ima drevi ob 8. prosvetni večer. Predaval bo g. dr. Joža Poglačnik. Predavanje bodo spremljale skiptične slike. Vse člane vabimo, da se tega zanimivega predavanja udeležijo v čim večjem številu.

— Rentnini zavezane osebe opozarja mestno poglavarstvo v Ljubljani na razglas davčne uprave, da vložijo prijavo rentnine za leto 1936 najkasneje do 31. jan. 1936 pri davčni upravi v Ljubljani, Vodnikov trg 5. Tiskovine se dobijo pri davčni upravi za ceno 50 par. Več je razvidno iz razglaša, ki je nabit na deski mestnega poglavarstva v Ljubljani.

— V pipirju je je dobil po glavi na praznik Jamnikar Jožef, upokojeni strojevodja iz Rožne doline. Poškodba sicer ni nevarna, vendar se je ranjenec zatekel v ljubljansko bolnišnico.

— Električno kuhanje predvaja in poučuje mestna elektrarna ljubljanska vsako sredo ob 17 na Bregu štev. 8, pritičlje. Vstop prost.

— Bil za hlapca v Avstriji od 1926. 22-letni Jakob Lorber od Sv. Jakoba, ki je služil za hlapca od leta 1928 ter 24-letni Franc Fabijan od Sv. Jakoba, ki je služil v Avstriji od l. 1930. Gospodarji bi jih bili še radi obdržali v službi, ker so bili pridni in pošteti, dobili so pa povelje od deželne vlade v Gradcu, da jih morajo nemudoma odpustiti. Obenem so prišli orožniki, ki so vse izgnance kar na mestu odgnali.

— Taksa na kolesa v Studencih ukinjena. Občina Studenci razglašala, da je taksa na kolesa letos ukinjena. V prijavo pa je treba prilepiti kolek Din 5.— ter se s knjižico javiti do 31. januarja v obč. uradu. Isto velja za fjakarske vozove, ki pa plačajo kolek za 25 Din. Ker ostane do 1. aprila uradovanje za Radvanje neizpremenjeno, naj se javijo tudi vsi kolesarji iz Radvanja! — Istočasno prosi občinska uprava vse hišne posestnike in upravitelje, da vsaj do 15. januarja vrnejo nabiralne pole »Pomožne akcije«.

— Mariborske tvornice perila na Tržaški cesti nam sporočajo, da je obrat le začasno ustavila ter se prične zopet z delom dne 15. t. m.

Celje

— Na rojstni dan Nj. Vel. kraljice — matere Marije, v četrtek, dne 9. januarja bo ob 8 zjutraj v farni cerkvi sv. Danijela zahvalna cerkvena slovesnost.

— Pogodba med mestno občino celjsko in KDE za dobavo električnega toka za mesto Celje iz Velenja je sedaj podpisana tudi s strani dobavitelja.

— Nov član mestnega sveta. Na mesto železniškega uradnika g. Kozelja, ki je bil prenečen v Ljubljano, je kr. banska uprava imenovala za člana mestnega sveta gostilničarja gosp. Ferda Bergerja.

— Predavanje o Abesiniji. V okviru prosvetnih večerov KPD bo predaval v ponedeljek, dne 13. januarja v veliki dvorani Ljudske posojilnice tajnik Prosvetne zveze v Ljubljani g. Vinko Zor o Abesiniji. Predavanje bodo pojasnjevale skiptične slike.

— Apologetični odsek DMK sporoča svojim članicam, da predavanje, ki bi se imelo vršiti no-čjo, odpade. Prihodnje predavanje se bo vršilo danes teden, to je v sredo, dne 15. januarja ob običajni uri.

Naznanila

Ljubljana

1 Pantofski kroček na Kodeljevem bo smel danes ob 20. svoj redni sestanek.

1 Kino Kodeljevo igra danes ob 20. »Ljubezen treh« in pet predloger mod njimi štiri barvane, Cene znižane.

1 Stare zborovske mojstre kakor Jakoba Obrechtta, Orlando Lassu, Viktorja, Schützta in Mozarta bodemo imeli priliko slišati na koncertu Zagrebških madrigalistov, ki bo v Ljubljani v ponedeljek, dne 13. t. m. v Filharmonični dvorani. Na izredni ulitok, ki se nam bo nudi ta večer, opozarjamo vse naše glasbo-ljubne občinstvo.

1 Nočno službo imajo danes lekarnar: mr. Bakar-sič, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva c. 39 in mr. Gartus, Moste, Zaloška cesta.

Poizvedovanja

Izgubil sem očala na poti s Šmarne gore do Sent vida 6. jan. dopoldne. Pošten najditelj naj jih odda proti nagradi v Urkovini Jurčič, Tyrseva 4.

Zatekel je pes tičar, Poizve se Zr. Šiška 227.

Narodna banka l. 1935

Najnoviji izkaz Narodne banke za 31. december 1935 kaže tole sliko (v oklepajih razlika v primeri z izkazom za 22. decembra 1935); vse v milijonih Din:

Aktiva: Zlato v blagajnah 1336,9 (+ 9,74), zlato v inozemstvu 94,64 (- 9,0), valute 0,03 (- 0,04), devize 32,75 (+ 3,2), skuono podlaga 1464,3 (+ 3,9), devize izven podlage 331,64 (+ 0,6), kovani denar 329,9 (- 12,86), posojila: menična 1522,96 (+ 5,84), lombardna 258,35 (+ 3,1), skupno posojila 1781,3 (+ 8,94), prejšnji predjudimi državi 1670,6 (- 10,07), elektri rez. fonda 118,98 (- 5,03), efekti drugih fondov 11,84 (- 0,6), nepremičnine, zavod za izdelavo bankovcev in inventar 154,0 (- 7,5), razna aktiva 464,45 (- 48,15).

Pasiva: Rezervni fond 133,26 (- 3,43), razni fond 27,44 (+ 4,45), bankovci v obtoku 4890,0 (+ 158,6), drž. terjatve 7,4 (+ 2,5), žiro 689,7 (- 104,07), razni računi 688,57 (- 20,8), skupno obveznosti po vidu 1385,67 (- 122,37) obveznosti z rokom 193,4 (- 3,8), razna pasiva 166,6 (- 100,2).

Obtok bankovcev in obveznosti po vidu 6275,66 (+ 36,2), skupna podlaga s primom 1881,64 (plus 5,0), od tega samo zlato v blagajnah 1717,9 (+ 12,5), odstotek kritja 29,98 (30,07), od tega samo kritje v zlatu v blagajnah 27,37 (27,33) odstotka.

Izkaz kaže veliko obremenitev banke za ultimo, saj se je ves obtok denarja povečal za 171,5 milijonov (kovani denar in bankovci). Na eni strani so se povečala posojila na drugi strani pa zmanjšali žiroračuni. Začeti predjudimi državi so se zmanjšali zaradi odplačila države iz deleža dobička pri Narodni banki.

S tem je zaključeno leto poslovanja Narodne banke, ki je prineslo marsikatero izpremembo. Predvsem moramo omeniti vrnec deviznih kreditov Narodne banke, v zvezi s tem znižanje zakonitega kritja od 35 na 25, oz. kritja v zlatu od 25 na 20% in končno znižanja obrestne mere od 6,5 na 5%. To se je izvršilo dne 18. januarja in od tedaj datira tudi reforma v izkazih Narodne banke. Prvi izkaz, ki vsebuje pravo ocenitev zlate in devizne podlage in izločenje inozemskih kreditov, je bil dne 22. januarja. Šele od tedaj nam je mogoče prave jati gibanje zlatega in deviznega zaklada, ker je bil naš zaklad od tedaj neobremenjen in faktično v naši posesti, ne pa zastavljen pri inozemskih bankah.

Gibanje podlage

V naslednjem podajamo pregled podlage in deviz izven podlage dne 22. januarja in 31. decembra 1935 (v milij. Din):

	zlato	vinoz.	devize	izven podl.
22. januarja	1099,6	146,55	40,25	108,1
31. decembra	1464,3	94,64	32,75	331,64

Se preglednejša pa je slika, če vzamemo zlato in podlago s primom:

	zlato	skup. podlaga	izv. podl.
22. januarja	1413,0	1653,2	108,1
31. decembra	1717,9	1881,6	331,64

Iz tega je razvidno, da je podlaga skupno narasla za 228,4 milij., če pristejemo še devize izven podlage, se je naš zlati in devizni zaklad povečal za 450,9 milij., ali za skoraj pol milijarde dinarjev, kar je pri istovrstnem dvigu važnih klirinških aktivnih saldov znatna vsota in izboljšanje našega deviznega položaja. Večji del samega zlatega in blagajnah kot podlaga je pripisovati prepeljavi zlate iz inozemstva v blagajne banke.

Odstotek kritja se ni dosti izp. eminjal, znašal je skoraj celo leto 29-31, stalno pa je narasčal odstotek kritja s samim zlatom. Ta je znašal 22. januarja 1935 samo 26,01%, na koncu leta pa že 27,33%.

Kreditiranje gospodarstva

Naslednja tabela nam kaže gibanje posojil v teku zadnjih let (v milij. Din)

	menice	lombard	skupno
31. dec. 1930	1453,7	203,5	1657,2
" 1931	1965,7	287,2	2252,9
" 1932	2112,0	344,8	2456,8
" 1933	1808,9	293,1	2102,0
" 1934	1528,8	235,1	1763,9
" 1935	1523,0	258,3	1781,3

Vsota posojil je narasla, in sicer zlasti v lombardu, kar je pomenilo le delno zvišanje celotnih posojil, ker je banka v januarju prenesla del svojih meničnih posojil na lombard.

Vse do marca se je gibalo kreditiranje Narodne banke v naraščajoči črti (visek posojil je bil dosežen lani 28. februarja z 1827,95 milij. Din. Vendar kasnejše zmanjšanje posojil ni bilo znatno).

Kreditiranje države ne izkazuje posebnih izprememb v zadnjih letih. Začasni predjudem v znesku 600 milij. Din je kot je dejal sam finančni minister dr. D. Letica, zamrznjen. Prejšnji predjudimi državi, t. j. državni dolg iz dobe pred stabilizacijo dinarja je znašal konec leta 1932. 1808,6, konec 1933 1715,6 in konec 1934 1686,6 milij., v teku leta 1935, pa se je zmanjšal na 1670,6 milij. Din. Ta dolg se je torej v treh letih zmanjšal za 138,0 milij. Din, kar je prav za prav saldo, ker se ta dolg zvišuje z izplačanimi obrestmi za blagajniške zapise Narodne banke.

Med ostalimi aktivnimi postavkami omenjamo, da je banka nakupila za 36,0 milij. Din srednjeročnih obveznic za javna dela, drugače pa je njen portfelj vrednostnih papirjev ostal neizpremenjen (banka ima še 2500 delnic Banke za mednarodno obračun). Banka ima pravico kupiti vrednostnih papirjev še do višine svoje glavnice, torej še za približno 130 milij. Din.

Obtok denarja

V naslednjem podajamo statistiko obtoka denarja na koncu zadnjih let (v milij. Din):

	bankovci	kovanci	skupno
31. dec. 1930	5396,5	142,7	5539,2
" 1931	5172,3	161,2	5333,5
" 1932	4772,7	381,3	5154,0
" 1933	4527,2	960,0	5287,2
" 1934	4384,0	995,9	5379,9
" 1935	4890,0	870,1	5760,1

Iz pregleda je razvidno, da je lani zelo narasel obtok bankovcev, padel pa je za 123,8 milij. obtok kovanega denarja, ker so se za loge kovanega denarja pri banki za toliko povečale. Povišanju obtoka bankovcev za 506 milijonov stoji kot omenjeno nasproti zmanjšanje obtoka kovanega denarja, tako da je obtok denarja leta 1935 ter saldo narasel samo za 382,2 milij. Din, kar je pa vseeno znatna vsota, ki lahko pomaga k oživiljenju gospodarstva.

Na drugi strani pa je bilo povečanje obtoka bankovcev paralizirano z naraščanjem naložb na žiro ter na raznih računih, kajti skupno so lani obveznosti po vidu narasle za 519,8 milij. dinarjev. Razvoj žira, raznih računov ter obtok blagajniških zapiskov je bil tale (v milij. dinarjih):

	žiro	razni rač.	blag zap.
31. dec. 1930	667,2	195,6	61,7
" 1931	326,3	60,9	236,3
" 1932	384,7	259,6	341,4
" 1933	474,4	549,3	300,2
" 1934	531,9	567,9	193,4
" 1935	689,7	567,9	193,4

Iz teh števil bi bilo sklepati na veliko likvidnost našega denarnega trga, saj so žirovni računi celo višji kot so bili na koncu leta 1930 (za nekaj 20 milij. Din). Toda to stanje je ne-normalno in vsi vemo, kakšen je položaj naših denarnih zavodov. Zaradi nizke obrestne mere in drugih razlogov pada obtok blagajniških zapiskov banke.

Minerva založna knjigarna

naproša vse svoje gg. zastopnike, da se javijo radi dogovora

v Ljubljani 9. januarja v hotelu Union
v Celju 10. januarja v hotelu Union
v Mariboru 11. jan. v hotelu „Orel“

od 10. do 12. ure dopoldne

Sprejemamo še nekaj agilnih zastopnikov za gotova mesta Dravske banovine, Visoka provizija in premije. Prednost imajo državni in privatni uradniki, reducirani ali vpokojeni ter oficirji in enaki. Interesenti se naprošajo, da se javijo v zgoraj imenovanih dneih od 3.-5. ure popoldne.

MINERVA ZALOŽNA KNJIGARNA D. D.,
ZAGREB - Gunduličeva 7.

Gospodarsko zborovanje v Ljubljani

Kot smo že poročali je bilo v nedeljo v Ljubljani zborovanje delegatov dolžnikov iz Slovenije o tem, kako bi bilo pomagati dolžnikom iz njih težavnega položaja. Zborovanja sta se udeležila tudi poslanca gg. dr. Semrov in Kersnik, poročal pa je g. dr. A. Sagadin. Za uvod je prečital pismo uglednega gospodarja z dežele, ki popisuje nazorno sedanje stanje dolžnikov in zahteva čimprejšnjo odpravo. Predvsem je treba prenehati z deflacijsko politiko in iti na nova pota oživitve krogotoka denarja in sploh gospodarstva. Pripravljeni odbor za ustanovitev društva dolžnikov je sklenil svojo akcijo postaviti na še bolj široko podlago ter je v ta namen že napravil potrebne korake. Poslanec dr. Semrov je poročal o nacrtu za razdolžitve, kakor ga je izdelal odbor poslancev skupščinske večine. Na zborovanju je govorilo še več drugih govornikov, na kar je bilo sklenjeno sklicati še ta mesec ali pa najkasneje prve dni prihodnjega meseca občni zbor društva. Debatirano je bilo tudi o resoluciji, ki naj se predloži obnemu zboru in ki na vsebino v glavnem tele zahteve: 1. Povenstveno je treba obravnavati gospodarska vprašanja; 2. ustavijo naj se začasno vse izvršbe in javne dražbe; 3. pospešiti je splošno razdolžitve ljudstva, 4. če ne pride do izdaje državnega denarja naj se sorazmerno odpišejo dolгови, ob est določijo pravično ter preveč plačane obresti poravnajo na glavni dolg, za ostanek pa naj se določijo najnižje obresti, ki so v skladu s sedanjimi skrcenimi dohodki dolžnikov.

Načrti za cesto Sarajevo—Ilidža in Split—Trogir. Minister za gradbe dr. M. Kožulj je odobril načrt za moderniziranje ceste Sarajevo—Ilidža v proračunski vsoti 8.220.000 Din in načrt za cesto Split—Trogir, ki je sesavni del velike turistične ceste in katere gradbeni stroški bodo znašali 15 milijonov Din.

Novi ravnatelj Zavoda za pospeševanje znanja trgovine. Na mesto odstojnega ravnatelja Zavoda za pospeševanje znanja trgovine dr. Jurja Tomičića je imenovan za vršitelja dolžnosti ravnatelja dr. M. Petrovič, doslej vodja urada za kontrolo izvoza živine v Skopju.

Vpis v trgovinski register: Kopitarna, prva jugoslovanska tovarna kopit in drugih lesnih izdelkov v Luki pri Zusmu, dr. z om. zavezo. Glavnica znaša 400.000 Din v gotovini. Poslovodje: dr. Hrašovec Jurij, dr. Sernee Gvidon, Smertnik Josip, König Karol.

Generalna lista izžrebanih obveznic vojne škode. Avgust Pertot, uradnik Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani je izdal v samozaložbi celokupno listo vseh do sedaj izžrebanih obveznic vojne škode. Knjižica je urejena v aritmetičnem redu z navedbo posameznih žrebanih ter zastaranj, kar omogoča hitro, točno in zanesljivo poslovanje z obveznicami vojne škode. Naroča se pri založniku: Ljubljana, Gledališka ulica 13. Cena 20 Din.

Naš tobak za CSR. Iz Prage poročajo, da sta češkoslovaška in jugoslovanska tobačnica sklenili pogodbo za 25 let za letno dobavo večjih količin tobaka iz Jugoslavije CSR. Pogodba je okvirna in bo treba vsako leto pogajanj glede količin in kakovosti. Protivrednost bo služila deloma za kritje čeških terjatev, deloma za dodatne dobave čsl. industrije.

Veliki dohodki družbe Sueške prekopa. V letu 1935 so znašali dohodki družbe, ki je zgradila in upravlja Sueški prekop 887.720.000 franc. frankov, dočim so znašali leta 1934 samo 856 milij. 410 tisoč frankov. Povečanje znaša 31.310.000 frankov ali 3,65%.

Borza

Dne 7. januarja.

Denar

Za italijansko liro so denarni zavodi kljub nekoliko slabši tendenci plačali neizpremenjeno 2,95-3.-.

V zasebnem kliringu je avstrijski šiling na ljubljanski borzi narasel na 9,10-9,20, na zagrebški borzi pa na 9,135-9,235. Grški boni so notirali v Zagrebu 29,65-30,35. Angleški funt je v Zagrebu narasel na 249,20-250,80. Nemška marka je v Ljubljani in Zagrebu notirala (klirinški naznaki) 13,90-14,10, španska pezeta pa 6,70-6,80.

Ljubljana. — Tečaj s primom.	
Amsterdam, 100 hol. gold.	2972,43-2987,03
Berlin, 100 mark	1756,08-1769,95
Bruselj, 100 belgov	796,33-741,39
Curih, 100 frankov	1424,22-1431,29
London, 1 funt	215,41-217,47
New York, 100 dol.	4343,94-4380,25
Pariz, 100 frankov	289,31-290,75
Praga, 100 kron	181,33-182,44

Promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 1.303.281 Din.

Curih. Belgrad 7.-, Pariz 20,295, London 15,1675, New York 307,625, Bruselj 51,775, Milan 24,00, Madrid 42,05, Amsterdam 208,70, Berlin 123,65, Dunaj 51,10, Stockholm 78,175, Oslo 76,175, Kopenhagen 67,75, Praga 12,74, Varšava 58, Atene 2,90, Carigrad 2,70, Bukarešta 2,50, Helsingfors 6,685, Buenos Aires 0,8275.

Vrednostni papirji

Tendence je bila danes slabša in so tečaji večinoma popustili. Promet je bil srednji.

Ljubljana. 7% inv. pos. 77-79, agrarji 44-46, vojna škoda promptna 355-358, begl. obv. 61-63, 8% Bler. pos. 80-82, 7% Bler. pos. 70,50-71,50, 7% pos. Drž. hip. banke 70-81.

Zagreb. Drž. papirji: 7% invest. pos. 76-78 (76), agrarji 85,50 den., vojna škoda prompt. 355,50 do 356,50 (356), begl. obv. 60,25-61,25, dalmat. agrarji 60,50-61,75, 8% Bler. pos. 80-81, 7% Bler. pos. 70-71, — Delnice: Priv. agr. banka 228-232.

Žitni trg

Chicago. Pšenica: maj 101,625, julij 80,75, september 88,25, Korusa: maj 62, julij 62,25. **Winnipeg.** Pšenica: maj 88,75, julij 80,125. **Oves:** maj 28,625, julij 27,875. Rž: maj 54,50.

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Sreda, 8. januarja: 12,00 Fjodor Šaljapin joje (plošče) 12,45 Vremenska napoved, poročila 13,00 Napoved časa, objava sporeda, obvestila 13,15 Klavirski koncert (plošče) Vremensko poročilo, borzni tečaj 18,00 Otroška ura: Požgančkov oča govore, Storič XII, slika (slam. rad. dram. druž.) 18,40 Pogovor s poslušale 19,00 Narodni čas, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila 19,30 Nove ura: Slovenci in jugoslovanci zavest pri Hrvatih (univ. prof. dr. Fran Tučan iz Zagreba) 20,00 Koncert moškega zbora »Ljubljanski zvon« 21,00 Koncert estradnega krožka »Vesna« 22,00 Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda 22,15 Sedaj pa na ples! (plošče). Konec ob 23.

Drugi programi:

Sreda, 8. januarja: Belgrad: 20,00 Valček čara, opereta Straussa 23,00 Prenos plesne glasbe — Zagreb: 20,00 Ljubljana 22,15 Plesna glasba — Dunaj: 17,00 Avstrijski skladatelji 19,10 Predavanje o Kotorju in Lovčnu za časa svetovne vojne 19,30 Simfonični koncert 22,15 Orkestralni koncert 24,00 Plesna glasba (plošče) — Budimpešta: 20,45 Ciganska glasba 22,00 Simfonični koncert 23,25 Plošče — Trst-Milano: 15,00 Simfonični koncert 23,35 Igra 21,30 Celistična in klavirska glasba — Rim-Bar: 17,00 Simfonični koncert 20,35 Moje noče, Verdijeva opera — Praga: 19,25 Ljubljana 20,15 Posla ura za smučarje 21,00 Simfonična igra 21,25 Plošče 22,30 Orkestralni koncert iz Straussovih — Varšava: 20,00 Posla ura 21,00 Čokolov koncert — Berlin: 20,45 Simfonični koncert — Köln: 20,45 Instrumentalni kvintet 21,15 Igra — Hamburg: 21,00 Narodne skladbe — Bratislava: 21,15 Arheim, gosli krastovski grad — Ljnsko: 20,45 Korabnice — Köln: 20,45 Posla ura — Frankfurt: 20,45 Posla ura — Stuttgart: 20,45 Koroška igra 21,00 Orkestralni zabavni koncert — Monako: 20,45 Staročuhski vesel večer.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

DRAMA — začetek ob 20

Sreda, 8. januarja: Stranovska jagnja, Red A. Četrek, 9. januarja: Molice, Red C. Petek, 10. januarja: Zaprto.

OPERA — začetek ob 20

Sreda, 8. januarja: Saloma, Red Sreda. Četrek, 9. januarja: Trubadur, Red Četrek. Petek, 10. januarja: Zaprto.

VARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sreda, 8. januarja ob 20. uri: Bajadera, Red B. Četrek, 9. januarja ob 20. uri: Blodni ognji, Poslovna predstava Vladimirja Škerbiška, Izven. Petek, 10. januarja ob 20. uri: Operna baletni večer E. Valjanjeve, I. Štupske in B. Pilata, Izven.

Kulturni obzornik

Še o Vojnovičevi Zgodovini Dalmacije

Pred par meseci je bilo na tem mestu čitati o najnovšem delu Lujja Vojnoviča, Histoire de Dalmatie, ki je izšlo lepo opremljeno v dveh zvezkih lani v Parizu. Poročilo je bilo polno hvale, ki jo lepa zunanja oprema kakor tudi duhoviti slog pisateljev zasluži. Toda strokovnjak zgodovinar se temu navdušenju ne more popolnoma pridružiti in zlasti v hrvatskih časopisih in revijah so se kmalu oglasili kritični glasovi. Najbolj temeljito je preučeval V-ovo knjigo profesor Ante Belas v celi vrsti člankov, ki so izhajali lani v splitskem Jadranskem dnevniku in izšli nedavno ponatisnjeni v posebni brošuri. Da slišijo Slovenčevi bralci tudi drugo plat zvona, naj navedem — v glavnem sledeč Belasovim izvajanjem — nekaj kritičnih pripomb k Vojnovičevi knjigi.

Že z njenim naslovom zgodovinar ne more biti prav zadovoljen: kajti ime Dalmacija je v teku stoletij pomenilo zelo različne in različno velike teritorije. Navadno mislimo danes pri tem na nekdanjo avstrijsko kronovino Dalmacijo, ki je pa eksistirala le v 19. stoletju. Zgodovino približno tega ozemlja popisuje tudi V., toda na priloženi zgodovinski karti v I. zvezku je označena le neprimerno večja rimska provincija istega imena. Večji del kasnejše Dalmacije je prej pripadal Hrvatski, tega imena pa na zemljevidu sploh ni. — V. popisuje tedaj tudi zgodovino Hrvatske in mora pri tem naravno uporabljati dela hrvatskih zgodovinarjev. Toda »više puta prelazi preko njihovih mišljenj i dokaza kao mima turskog groblja, dok izvore čita lakoumno, bezbrižno i površno, tako da

ih i krivo citira. I radi toga njegovo je djelo, što se tiče hrvatske historije puno manjkavosti, nepotpunosti i netačnosti« (Belas, I. c. p. 7).

Tako ne pozna V. nobenega od mnogih ohranjenih napisov hrvatskih knezov, ki dokazujejo, da so ti že zgodaj v 9. stol. gradili po Dalmaciji svoje zadušbine. Tudi za slovito baščansko ploščo z glagolskim napisom z otoka Krka ne ve, na kateri je prvič omenjen »kralj hrvatski«. Sploh pozna V. le »slovanske kneze«, čeprav se že l. 852 imenuje Trpimir »dux Croatorum«. Tudi prvi hrvatski kralj Tomislav (910-28) mu je »zagonetna osebnost in bi ga najrajši nekako utajil; a Belas mu dokazuje slabo poznanje virov. Šele Stefanu Držislavu (969-97), ki se je prvi nazval tudi »kralj Dalmacije«, je pripravljen V. priznati kraljevski naslov. Zato je zamolčal tudi nagrobni napis kraljice Jelene, eno najvažnejših Buličevih najdb, na katerem se že Držislavov oče imenuje kralj. V. nasprotuje s Klaičem in Šišićem V. ne priznava, da so od Krešimira IV. (1058-74) naprej bila dalmatinska sela, čeprav avtonomna, bistven del hrvatske kraljevine.

Ko so Hrvatje po l. 1102 imeli z Ogrsko skupnega kralja, se ta uradno naziva »kralj Ogrske, Hrvatske in Dalmacije«, V. pozna pa dosledno samo »le roi de Hongrie«. Tudi stare hrvatske plemiške rodbine Šubičev-Bribirskih, Nelipčev, Kurjakovičev i. dr., ki se bore za samostojnost Hrvatske zoper centralistične težnje Arpadovcev in Anžuvincev, pri njem niso našle milosti. Sumničji jih »gotskega« izvora in jim očita »azijski atavižem«, dočim pravi o Frankopancih, da so najbrž italijanskega roda, kar je že pred več ko 30 leti ovrgel Klaič (Klajčeve monografije o Frankopancih kot one o Bribirskih V. med 516 številkami svoje literature niti ne navaja). Posebno krivičen je Šubićem in Mladena II. primerja kar s Cezarjem Borgia. V-ov vir je tu splitski romanski aristokrat Miha Madjić, ki je zagrizen nasprotnik Hrvatov in čigar »Historio« imenuje Šišić »zbirko zmedenih in tendencioznih poročil«.

Tudi ko popisuje V. 400 letno beneško vladu v Dalmaciji, se zdi, da govori zastopnik dalmatin-

skih mest proti Hrvatom. Zveze beneške Dalmacije s hrvatskim zaledjem in odpor, ki so ga spočetka nudila mesta Benečanom, premalo poudarja, zato pa precejne njih kasnejšo udanost »Serenissimic«, h kateri jih je primoral strah pred Turki. Nekje celo hvali svobodoljubnost beneške vlade, ki je vendar uničevala vse spomine na prejšnje vladarje, sežigala hrvatske knjige in celo prepovedala hrvatsko govorico. Vendar hrvatske narodne zavesti ni mogla udušiti, prebivalci so se dalje nazivali Hrvate in beneške oblasti so jih imenovala ravno tako. Toda V. pozna še vedno samo naziv »slovanski« za deželo in prebivalce, jezik in književnost.

Ko je Napoleon I. 1797 napravil konec trhli Veneciji, so Dalmatinci, tudi Srbi v severni Dalmaciji, takoj zahtevali, da se zopet zedinijo z narodom in državo hrvatsko, od katere so bili nekoč ločeni. Avstrijska vlada pa ni hotela o tem slišati, preganjala je Hrvate in podpirala Italijane ter tako zvane »avtonomaše«, t. j. od italijanske kulture oamljene Hrvate, ki so bili zopet zedinjenje s Hrvatsko. Njihovega voditelja Nikolaja Tomasea V. čez mero povzdiguje kot velikega »italijansko-slovanskega misleca«. Tomaseo je res spisal »Iskriice« in se navduševal za naše narodne pesmi, kot se je pred njim tudi Goethe in še marsikdo, toda l. 1848 je kot član beneške vlade vabil Dalmacije nazaj v šape krilatega leva in l. 1861 je nastopil s svojimi poslanicami proti Strossmayerju ter zakrivil, da je italijanska večina v saboru odklonila zedinjenje s Hrvatsko. Nemškim centralistom na Dunaju je s tem enako ustregel kot s svojim odkritjem posebnega »dalmatinsko-slovanskega naroda«, ki je vreden predhodno kasnejše odkritemu »bosanskemu jeziku«. Dočim V. na dolgo in široko piše o avtonomašu Tomaseu, je pa voditelj narodne stranke skoraj zatajil. Narodni preporok Dalmacije je predvsem delo Mija Pavlinovića in Mihe Klaića — prvi je v V-ovi knjižki enkrat omenjen, drugi sploh ne. Ravno tako V. ne pozna zaslužnega Natka Nodila, politika in zgodovinarja, čeprav omenja glasilo narodnjakov »Il Nazionale«, ki ga je Nodilo usta-

novil. Veliko se bere v V-evi knjiži tudi o avtonomaškem županu Bajamontiju,

Kirurgija pred 2500 leti

Iz klasičnih spisov starega veka nam je znano, da so narodi starega veka o kirurgiji že precej vedeli. Ze Homer pripoveduje, kako je grški junak Ahil s kirurškim nožem zdravil ranjeno koleno svojega prijatelja Patrokla.

Zanimiva pa je prastara risba, katero so odkrili blizu luke Kerč na krmskem polotoku. Tam je odkrito grobišče skitskega kneza, v katerem je pokopana tudi njegova žena in služinčad. Po tedanjem običaju so mrtliču dali v grob vse, kar je imel na zemlji najraje. Med drugim so mu položili v grob tudi čudovite vaze, umetniško izdelane dragocenosti iz 4. do 5. stoletja pr. Kristusom. Na eni izmed vaz je umetnik narisal tudi prizor, kako en Skit drugemu operira nogo. Oba sta enako oblečena in

ogrnjena v dolge plašče iz živalskih kož, pasova pa sta okrašena z lepimi kovinskimi okraski. Oba imata obute visoke škornje brez peta... Eden izmed obeh, najbrže zdravnik, ki ima na levi glavi kapuco, kleči pred bolnikom in operira bolnikovo bolno nogo. Z levo roko drži bolno peto, pri čemer mu pomaga s svojo desnico tudi bolnik. Zdravnik pravkar zavezuje rano. Obveza je večkrat ovita okrog noge, del pa je še v zdravnikovi roki. Slika je toliko bolj posrečena, ker se bolniku na obrazu vidijo bolečine, ko zdravnik s krepko roko pritiska obvezo na ranjeni kraj. V hudih bolečinah je bolnik pravkar stegnil svojo desnico in zgrabil zdravnika za roko, da ne bi ga pritiskal.

Božične šege na Bolgarskem

Sofija, 1. jan. 1936.

V zadnjem času, ko se pričajo resna prizadevanja za zблиžanje med Jugoslavijo in Bolgarijo, bo slovenske bralce gotovo zanimalo, v kolikoli so se ohranili stari slovanski običaji med bolgarskim narodom, ki je stoletja ječal pod krutim jarmom.

Bolgarski narod je pravoslavne vere, kakor Srbi. Kakor tudi pri drugih kristjanih so Bolgari najsvetejši božični prazniki Kristusovega rojstva. Stari bolgarski običaji deloma spominjajo celo na naše slovenske šege in običaje.

»Koledar« (nekaki Koledniki). V vaseh se zbere fantje, ki se pripravljajo za božične praznike. Izmed najposposnejših izvolijo 8, ki naj nastopijo kot »Koledari«. Vsak teh dobi svoje posebno ime:

1. »Starec« je vodja fantovske skupine. »Koledari« se morajo pokoravati povelju in odredbam »stareca«. V znak svojega dostojanstva nosi s tem dolgo palico, na kateri ima prišite zvončke, ki oznanjajo prihod skupine. Noša vseh »koledarjev« je kmetsko pokrajinska.

2. »Baba«. Drugi izmed fantov je našemljen v žensko obleko, toda popolnoma drugačne noše, kakoršna je v dotičnem kraju navada. Vsa okrašena s cvetjem predstavlja »baba« kmetsko nevesto in igra glavno vlogo pri plesu.

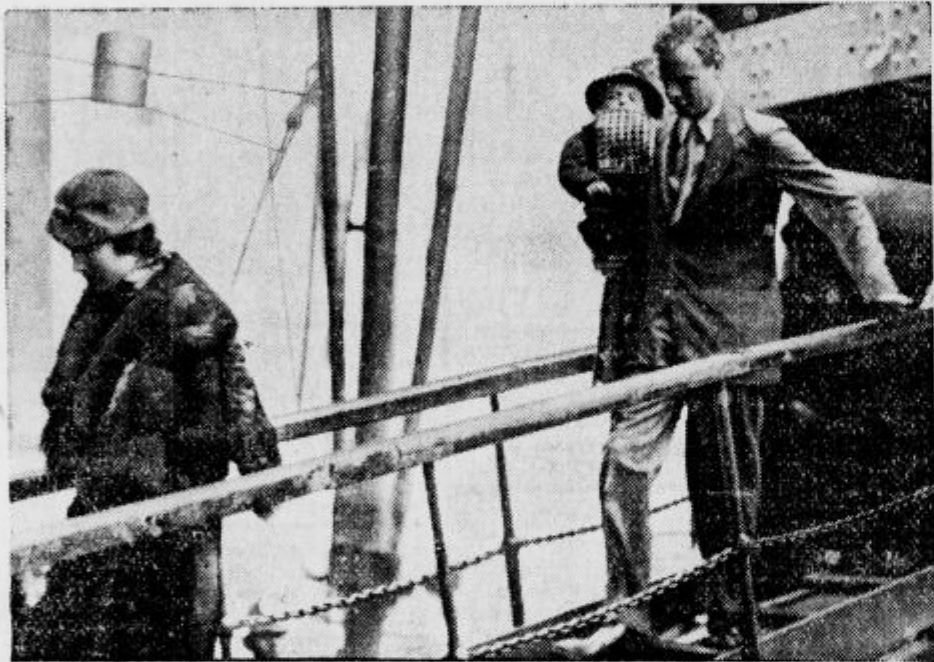
3. »Gajdar« igra na starodavno kmetsko godalo gajdo.

4. »Trohober« (zbira trohe) nosi torbo, v katero zbira kolače, rozine in druge darove. Njegova služba je najbolj neprijetna in je izvolitev prepuščena slučaju. V ta namen se postavijo »Koledari« okrog svojega »Stareca«, ter z obema rokama objamejo palico, pričeni od dolnega kraja palice. Ko so vsi prijeli palico, jo izpusti oni, ki jo drži najbolj spredaj ter jo prime nad gornjim, potem drugi, tretji itd. Oni, kateri mora prijeli za vrh palice, mora prevzeti službo »Trohobera«.

5. »Stirje« »četnice« so najboljši pevec iz fantovske družbe. Morajo se naučiti številnih narodnih pesmi, katerih vsebina se mora prilagoditi stanu onega, kateremu koledujejo. Tako n. pr. za gostilničarja imajo svoje pesmi, za peka druge, za trgovca, za samca itd., za vsak stan drugo. Najznamenitejši »Koledar« v sofijski okolici je bil brezdomno neki dedo Koljo, širum znan po svojih božičnih pesmih, katere so se ohranile še danes med narodom v sofijskem okraju.

Koledari obiskujejo tudi prestolico Sofijo, prepevajo pred vrati hiš, prodajalen, trgovin, gostilnic itd. Ob sviranju gajde predvaja »baba« razne narodne plesne. Ako »trohober« ne more spraviti vseh daril v svojo torbo, natakne običajne preste (gevrek) koledari kar na palice.

V Sofiji srečaš tudi »koledare« iz boljših krogov, ki se vozijo v elegantnih avtomobilih in razkošnih krojih, deloma so tudi artisti iz gledališča, ki obiskujejo svoje bogate prijatelje in pokrovitelje. Ali nimajo dosti ali nič skupnega s »koledarji« s podeželja. — A. Spilkoff

Lindbergh se je s svojo družino pripeljal na Angleško, kjer se v Liverpoolu izkrcava z otrokom v naročju.

Edini interview Paula Bourgeta

Francoski pisatelj Paul Bourget, ki je pred kratkim umrl, nikdar ni nobenemu časnikiarju dovolil kakega razgovora. Samo enkrat je napravil izjemo. To pa je bilo takole:

Poročevalka pariškega lista »Journal« Hugeta Carnier je dobila od svojega lista naročilo, naj od Paula Bourgeta dobi intervju za svoj list. Mlada gospodična je takoj odšla k pisatelju in prišla tja prav tisti hip, ko je ta odslavljal drugega časnikiarja, ki ga je bil pravkar prosil za intervju. Toda Paul Bourget je bil vljuden mož, ki je povabil gospodično v svojo pisarno in poslušal njeno prošnjo. Kakor vsem drugim časnikiarjem, je seveda tudi njej odklonil vsak intervju, zato jo je pa on prosil, naj mu pove kaj iz svojega življenja. Tako je gospodična mesto, da bi izpraševala, bila sama izpraševana. Ko je bilo tega izpraševanja konec, je Paul Bourget prosil gospodično, naj še nekoliko počaka. Rekel ji je, naj mu izroči svoja vprašanja, s katerimi je prišla k njemu, nakar ji je na ta vprašanja narekoval svoj odgovor. Tako je ženska časnikiarica lahko svojemu listu postregla z intervjuvom slovečega pisatelja, s kakršnim se ni mogel pohabati noben drug list.

100.000 kron za kos čokolade

Trgovca z delikatesami v Kodanju je pred kratkim dobil tole pismo:

»Pred kakimi 20 leti sem kot majhna deklica nekoč v vaši trgovini z mize izmaknila kos čokolade. Od tistega časa mi moja vest ne da več miru. Sedaj sem našla izhod, da se bom lahko oddahnila. Prilagam vam pisemskih znamk toliko, kolikor je bila tista ukradena čokolada vredna, ter vam ob enem sporočam, da sem mestni upravi v Kodanju in nekaterim dobrodelnim društvom nakazala danes 100.000 danskih kron. Mislim, da sem s tem popravila zablodo svojih otroških let.«

Resnično je mestna uprava v Kodanju, kakor tudi nekatera dobrodelna društva, prejela podobne vsebine in nakazilo za 100.000 kron. Kdo pa je ta dama, se ne ve, ker se ni podpisala.

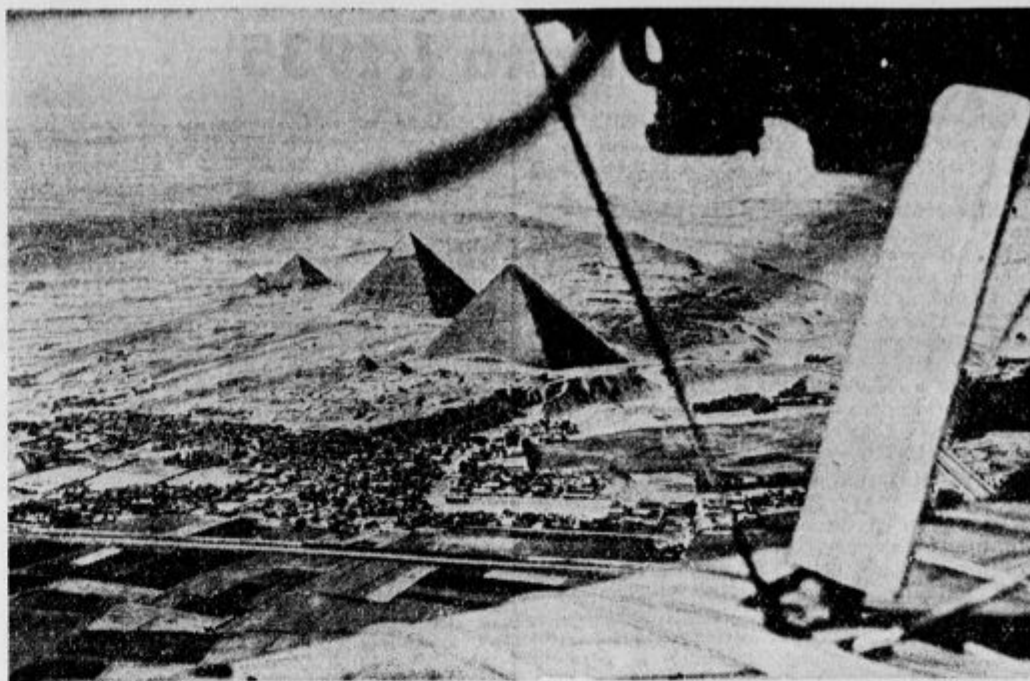
Dva gospoda sta pri notarju napravila pogodbo, da hočeta trgovino skupaj voditi. Nazadnje je notar še omenil: »Bankrota in požara pa nista še nič omenila!« Nato je eden izmed obeh kompanjonov takoj zaklical: »Tudi tukaj bova zaslužek delila!«

Osle žrl tobak

V Madridu se je zgodilo tole: Trafikant je imel osla. Nekoga dne je trafikant za kratek čas odšel iz trafike in pustil vrata odprta. Ko se je vrnil, je v svoje veliko začudenje zagledal v trafiki osla, ki je medtem požrl že večji del njegove tobačne zaloge. Zival je v kratkem času požrl tri kg cigar in cigaret. Trafikant je svojega osla nemudoma odpeljal v živalsko bolnišnico. Toda osel se je po tobaku zelo slabo počutil. Tudi zdravniška pomoč mu ni mogla pomagati. V nekaj urah je požrešni osel poginil.

Povodnji na Angleškem. Ta-le slika je iz grofije Kent. Zgoraj je zasilna brv v predmestju.

Angleška straža v Egiptu. Pogled z angleškega bojnega letala nad piramidami pri Kairu. Dva oddelka angleških bojnih letal sta nastanjena v Heliopolisu pri Kairu.

Nov naskok na Himalajo

Petnajst let si že prizadevajo razni evropski zlasti angleški hribolazci in raziskovalci, da bi se povzpeli na Mount Everest, ki je najvišji vrh v ogromnem himalajskem gorovju in hkratu kralj vseh gorskih vrhov na svetu. In petnajst let že klubuje nebotična Czomo-lung-ma, (Božanska mati gor), kakor jo imenujejo domačini, s svojim večnim ledom in skalovjem naskokom drznih tujcev, ki hočejo vdreti v njene skrivnosti.

Prva ekspedicija (Reconnaissance Expedition) se je odpravila na pot leta 1921. pod vodstvom polkovnika Howard-Burya. Cvet angleškega alpinizma in cela vrsta učenjakov raziskovalcev je bila v njegovem spremstvu. Poiskali so si pripravno vzponsko pot in posneli vso okolico z nešteti slikami. Ob tej priliki so odkrili tudi domačinski naziv kraljice gor, ki je po njihovem domnevanju 8882 m visoka. Pogumno začeto podjetje pa se je žalostno končalo: v višini 7000 m je slavn raziskovalec Kellas umrl za vnetjem pljuč in ekspedicija se je morala vrniti proti Sikkimu. V nedogledni pustinji pod vzhodjem Czomo-Lharia etoji osamljen kamniten nadgrobnik, pod katerim počiva prva žrtev zakrknjenega himalajskega odpora.

Nemirni duh evropskih raziskovalcev pa se ni dal ugnati. Ze drugo leto je nova ekspedicija poskusila srečo. Vodil jo je general Bruce. Začelo se je sistematsko obleganje ogromnega gorskega masiva. Kakor velika kosa kača se je vila dolga vrsta dobro opremljenih hribolazcev proti prelazu Czag-La (Južni prelaz), drug za drugim so rasli beli satori na južozapadnem pobočju neizmerne gorovja in pričali o podjetnosti in gorečnosti ljubiteljev narave, ki bi se radi poklonili deviškobemu lieu »Božanske matere gor!« Oddelek navdušenih naskokovalcev pod vodstvom Malloryja in Shiphona je prikratk dosegel tkzv. kraljestvo smrti, v katerem vlada 40 stopinjski mraz in nebrzdani veter skubi zelene iglavce. V tem višavju človek tako oslabi, da more komaj nekaj metrov napredovati brez oddiha in čuti smrtno utrujenost, v kateri si ničesar drugega ne želi, kakor da bi sedel na tla in za vedno zaspal... Prestopili so kočljivo višino 8000 m, napredovali še tri sto metrov in dospeli do višine, ki je dotlej še ni bila prestopila človeška noga. Tukaj pa je Shipton nenadno oslabil od prezebe, da je moral odnehati, razen tega pa se je pokvaril Mallorgu aparat za dihanje in po burni ledeni noči sta se morala junaka umakniti. Še enkrat je angleška zastava zaplapolala pod vrhom. Tokrat pa je vstal z juga sem strahovit monsum in ponosna zastava je utonila v meglah Czomo-lung-me in sosednjih vrhov: ostrega Gauri Sankarja, oblastega Czo-Uja, grbatega Makaluja, skrbnatega Czomo-Londza in šilastega Czomo-Tseringa. Skoz dež in sneg so se morali premaganci vrniti proti Indiji.

Minili sta dve leti. Leta 1924. pa sta se Irvine in Mallory s podvojeno energijo lotila obleganja nedostopne prirodne trdnjave. Dosegla sta nov rekord in se povzpela do višine 8500 m. Samo 382 metrov ju je še ločilo od zmage. Nato sta se še enkrat odpravila za klicem gor, tokrat brez dihalnih aparatov, ki so se bili izkazali za malo praktične. Vzpenjala sta se više za njima pa je zrla daljnovidno oko kinematografskega teleaparata in skrbno beležilo in ohranjalo spominu njuno premikanje. Bila sta že tik pod vrhom. Še enkrat ju je ujelo oko teleaparata. Zdajci pa sta

izginila — od koder ni vrnitve. Zagrnil ju je strašni molk nedostopne goličave. Hkratu za njima je podsula lavina tudi drugo gručo turistov, ki se je vzpenjala z Czag-Laja. Mati gor zahteva žrtve!

Nastal je petleten odmor. Leta 1933. se je odpravila po dolgotrajnem pripravljanju na pot nova opremljena ekspedicija, ki jo je vodil stari Hugh Rutledge. Oddelek za oddelkom je odhajal proti vrhu medtem ko je bil glavni kader za sistematsko proučevanje v svojih satorih na pobočju. Zmagovalec Kameta, mladi časnikiar Frank Smith, je dosegel najvišjo točko, njegov aneroideom je kazal višino 8583 m. Tukaj v snežnem žlebu piramide stega vrha je podlegel mladi podjetni turist Mallory. Na velikem lubu leži njegov cepin. Krog in krog je vse tiho in pusto, samo veter polglasno šelesti v redkem ozračju in stresa drobne iglice s premirnih planinskih jelk. Samo še tri sto metrov navzgor pa nič manj nevarnih pet sto metrov nizdol do zadnjega satora in zmaga bi bila dobljena! Irvine in Mallory sta ostala za vedno na večno ležišču, a Smith se je vrnil... Isteg. leta so angleški letalci preleteli in pregledali vrh Everesta. Po njihovi izjavi lahka početna tura pod vrhom mahoma prehaja v oster navpičen vzpon, ki zahteva od hribolazca strahovitega napora, ne glede na pomanjkanje zraka in neznosni mraz.

Leta 1934. je iz tretjega Rutledgeovega satora krenil iz višine 7000 m letalski kapetan Maurice Wilson. Odpravil se je sam, tu je vzel s seboj kolikor mogoče lahek pribor, dva hleba kruha in dve škatli konserv. Svojem indskim spremljevalcem je naročil, naj ga čakajo v satoru. In res so Ind mesece in mesece zvesto čakali v satoru, toda beli sahib se ni vrnil in se ne bo vrnil nikoli več.

Kljub vsem tem nezgodam pa Angleži ne mirujejo in hočejo za vsako ceno nositi latoriko himalajske osvjitve. Pravkar stoji v dolini Rongbuku nov sator ekspedicije, ki je dospela minulo jesen in namerava ondi prezimovati. Na čelu ekspedicije je spet Hugh Rutledge in njegovo spremstvo je sestavljeno iz samih angleških turistov. Na pomlad, ko bodo na pobočjih Malega Tibeta zacveteli beli, rumeni in rdeči rododendroni in bo skala njihovih krasnih barv tonila v globoki sinjini tibetskih daljav, se bo začel nov boj železne človeške volje z neizprosni naravnimi silami.

Auto-letala

Lansko leto so v Ameriki začeli letalo uporabljati za prevažanje težjih stvari. Tako so na primer letala večkrat prevažala tudi težke in velike zaboje v oddaljene kraje. Trgovci so se prepričali, da je transport z letalom sicer dražji, zato pa toliko hitrejši, da se večji stroški prav gotovo splačajo. Pred kratkim je nekdo naročil avtomobil ter sporočil tvežki, da ga nujno potrebuje. Ker se je mudilo, so avtomobil naložili na letalo in ga na ta način poslah kupcu. Toda ti stroški so bili precej veliki, tako, da se letalo za prevažanje avtomobilov najbrže ne bo udomailo.

★ Semen v Teksasu.

Na stari muli je prijezdil v taborišče Teksanec. »Koliko zahtevaš za staro mroho!«, je vprašal farmar ob ognju.

»100 dolarjev. Točno!«, je odgovoril jezdec. — »Pet ti jih pa dam,« je rekel farmar. — Jezdec se zbaše počasi iz sedla. »Tu imaš živinčce. Zaradi tistih umazanih 95 dolarjev se vendar ne bova prepirala.«

„SLOVENEČ“ pred 60 leti:

v soboto 8. januarja 1876.

Na Koroškem bo 31. t. m. volitev novega poslanca za državni zbor na mesto Eggerja, ki se je poslanstvu odpovedal. Volila bodo mesta Beljak, Hernagor, Pliberk, Trbiž, Malborgei, Spital, Gemed, Greifenburg, Gorenji Dravberg, Gorenji Beljak in sicer v Beljaku, Hermagoru, Trbižu, Spitalu in Gorenjem Beljaku.

Na jugoslovanskem bojišču zadržuje mraz in sneg turške operacije... Po Bosniji potujejo neki ruski poslanci, ki imajo prebivalce pripravljati na to, da utegnejo spomladati tuje vojne zasedi Bosnijo; tudi se čedalje več govori o tem, da bi si Avstrija prisvojila Bosnijo.

Srbija se je vendarle jela pripravljati za vojno... Telegrafično se poroča iz Beligrada, da so tam zvedeli za neko skrivno zaroto, obrneno proti knezu. Ta, boječ se za svoje življenje, neki že več dni ne gre nič iz hiše.

Domače novice. (Podoba »Jugoslavije«) jako krasno izpeljano, smo videli v prodajalnici podob (hiša banke »Slovenije« v zvezdi). Res zasluži, da je videti to po oni, ki jo je škof Strossmayer daroval zagrebškemu vseučilišču, ponarejeno podobo v hiši vsakega Slovenca, ki si jo more omisliti. Cena je jako nizka, namreč 28, 30, 32 in 36 gold., če je okvir širji ali ozji. Kdor ne more vsega kar na en pot plačati, utegne podobno dobiti tudi na obroke.

Zadnja pol Anice Grintalove roj. Zober

Kdo ni poznal in cenil naše drage Anice? Vsa vedra in za vsako blago zamisel vedno pripravljena žrtvovati čas, trud, napore. Sestre širom Slovenije jo poznajo z njenih vaditeljskih in revizijskih potov. Sestpeterčanke pa smo jo ljubile kot vzorno, požrtvovalno tovarišico in krassen vzor vseh dekliških čednosti. V javnosti je bila znana kot ustvariteljica nedosežno lepih simboličnih vaj. Za materjo, raznih rajalnih vaj, očudovali smo jo na vsaki svečani akademiji ali drugi prireditvi v Unioni, ljudskem domu ali v opernem gledališču kot prvo med najboljšimi, ob njenih kreacijah je Pino Mlakar zaslužil svoje poslanstvo in Pija je bila vesela, ko jo je spoznala. Vneta športnica, trenerka in prvenstvena telovadkinja je bila, pred vsem pa nedosežna kreatorica najglobljih likov v simboličnih skupinah. Še bolj pa smo jo cenile kot sestro, med vsemi najdražjo, ki je za vse vedela sveta in odprta, sama pa nikdar ni potožila niti z besedo, niti z vzdihom, da tudi njej ne cveto vedno le rožice...

Zadnja leta jo je bol za zatrtim delom v orliški organizaciji zadela tako silno, da je udarec le težko prenesla. Posvelila se je vsa svoji družini in ob dragem soprogu Adotu živela tiho in skromno in skrito lepo življenje, notranje zelo poglobljeno, vnanjemu svetu pa skoraj nevidno. Ko jo je zadnji čas obiskala težka bolezen, ni skoraj nihče vedel za to. Prikrila je svetu vso skrb in bol in jo zaprla v svoje srce. Še z bogom ni hotela reči materi in očetu in ljubljenemu soprogu in dragim sestram in bratom, ker se je bala, da bi se žalostili, ampak odšla je brez slovesa, brez krika, brez besede: ko sveča, ki za druge gori — in ugasne...

Na praznik sv. Treh kraljev smo drago sestro, 28 letno Anico, spremlile k zadnjemu počitku. Vse smo prišle, pa rož smo prinesle, tistih rož, ki si jih tako rada imela, in se spominjale Tvojega mladega, lepega, globokega življenja.

Vsem nam in sestram po vsej domovini boš vedno ostala v solnčnem spominu. To nam je zagotovila že Tvoja zadnja pot, ki pač ni združila ob Tvoji krsti mogočnih oficijelnih reprezentantov, kajti vse življenje si ostala skrita, skromna, pač pa smo se nanjo podali vsi, ki smo Te ljubili in cenili kot ljubljeno sestro in neprecenljivo prijateljico. In bila nas je nepregledna vrsta. Nanjo so se v duhu priključile neštete sestre iz vseh krajev drage domovine, ki so Te ljubile in cenile.

Draga Anica! Naj Te Vsemogočni poplača za Tvojo ljubezen in žrtve in zgledi!

Sestpeterčanke.

Pri ljudeh, ki jih pogosto nadleguje zapeka, vsled česar imajo vrenje v želodcu in čreveh, pospejuje se temeljito čiščenje celokupnih prebavil s čašo naravne

Franz-Josefove

grenke vode, zaužite jutraj na tešče. Z uporabo Franz-Josef-ove grenke vode se naglo odstranja belina z jezika, ki se nakopiči vsled zapeke, obenem se pa doseže tudi boljši tek. Ugl. reg. S. br. 79474/35.

Murska Sobota

Na Novega leta dan smo pokopali dijakinjo Nagy Elizabeto, iz I. b razreda tukajšnje drž. realne gimnazije. Ob grobu ji je govoril za slovo v imenu prof. dr. katehet dr. Tomaž Kelenc. Njegove krasne v srce segajoče besede, polne vere, upanja in nebeske tolažbe, nam ostanejo neizbrisno v spominu. — Umrla dijakinja se priporoča vsem sošolcem in sošolkam, ki se nahajajo sedaj na počitnicah, v pobožno molitev in blag spomin! Naj v Bogu počiva!

Pišee

Smrt kosi, V nežni mladosti 5 mesecev je umrl Vimpolšek Franc, sinko g. Vimpolška Franca. Hudo je hiša prizadeta, ker je bil otrok edinec. Pa ga je nebo hotelo imeti, da bo med angelčki prosil za ateka in mamico. Starišem naše iskreno sožalje! Prosvetno društvo. Odkar je prosvetno društvo obnovljeno, živahno deluje. Posebno lepo sejo člani po knjigah. Še bolj segajte po njih v teh dol- gih zimskih večerih, da si jih bomo krajšali z le- pim berilom.

Kmetijski nadaljevalni tečaj se letos zopet vrši pri nas. Udeležba je lepa. Zanimivo je le to, da se letos zopet lahko pri tečaju poučuje nauk o krščan- skem življenju, kar se za režima JNS, ni smelo.

Metlika

Velika božičnica. Krajevni učiteljski zbor je v zvezi s krajevnim šolskim odborom priredil na šoli božičnico najsiromašnejšim otrokom. Obdarovanih je bilo okrog 160 otrok z najpotrebnejšimi darili.

Sport

Odkod izvira smučarski šport?

Odkod je prav za prav prišlo smučarstvo? S seveda, od tam, kjer leži večni sneg, kjer piha mrzel veter. V severnih krajih je uporabljanje smučarstva staro. Že norveška pripovedka pred- stavlja boga zime na smučeh; četudi so smučarji zelo stare, ima smučarski šport še prav mlado zgo- dovinu. Na naših Blokah so že pred tristo leti smučali, vendar ne zaradi športa, ampak zato, da so mogli sploh kam priti v dolgih zimskih me- secih. V letu 1860 je šele nekaj športnikov iz Kristijanije, današnjega Osla, osnovalo smučarski klub, in začelo gojiti smučanje kot športno vajo. Nekoliko let pozneje se je ta klub razširil v smu- čarsko zvezo Norveške. Tako je postal smučarski šport v vsej deželi narodni šport in je kot tak ostal do današnjega dne. Iz Norveške se je potem hitro razširil po vseh smučarskih poljanah. L. 1897 so bile prve smučarske tekme, ki so po vsem športnem svetu vzbudile veliko pozornost in so bili zlasti prebivalci hribovskih vasi — ki so si- cer v začetku odklanjali smučarski šport — na- vdušeni nad tem športom, saj so jim smučarji odprle pot navzgor in navzdol. Znani turist Duhamel je v bližini Grenobla napravil prvi poizkus na smu- čih. Nato so mu sledili še drugi. Ni dolgo trajalo in tudi v Švici se je osnoval prvi smučarski klub, ki je našel mnogo posnemalcev in smučarstvo se je v teh krajih kmalu razvilo v narodni šport, medtem ko je bil n. pr. v Nemčiji krog onih, ki so se bavili s smučanjem, majhen. No, in tako je šlo dalje. V naših krajih se je smučarstvo kot športna panoga razvilo šele v povojni dobi. Po- vsod pa zavzema smučarstvo prvo mesto med vse- mi zimskimi športi, kar pa je razumljivo, saj je smučarjem dostopen ves zimski raj. Če je treba iti preko ledenikov ali snega ali če je treba skalo preplezati, povsod najde smučar svojo pot. On je tako rekoč gospodar krasne zimske narave in zato ni nič čudnega, če smučarske vrste stalno nara- ščajo.

Trener Harrer je došel včeraj, v ponedeljek, v Ljubljano in odšel popoldne z nekaterimi tekmo- valci na Krvavec ter bo tam prevzel vodstvo tren-inga za olimpijske tekmovalce. Harrer je že star znanec naših tekmovalcev, vodil je lansko leto trening v alpski kombinaciji, letos pa je določen od avstrijske smučarske zveze povojno kot naš trener. Jugoslovanski olimpijski kandidati imajo sedaj vse tri trenerje na delu ter smo prepričani, da bodo trenerji dali našemu moštvu v popolnem obsegu potrebno tehnično sposobnost.

Vojni minister g. general Živkovič na Pok- kljki. Včeraj popoldne je prišel na Pokljuko vojni minister g. general Živkovič s spremstvom ter je tamkaj pregledal vojaške smučarje, ki trenirajo za tekme Male zveze. Vojni minister je z zanimanjem sledil vajam ter si nato ogledal naše olimpijske kandidate, ki so priredili na skakalnici na Pokljuki skakanje.

Tekme za ZP. Danes ob 20. sestanek medklubnega odbora pri Hahjani. S tekmovalcem se prične 12. t. m. Prijave za to tekmovalstvo se sprejemajo še danes do seje.

Stalom klub 31. Teh. odsek. Danes ob 18. uri va- žen sestanek v klubski sobi za vse, ki so bili v tečaju na Gorjulah. Za tem sledi sestanek ostalih tekmoval- cev. Vsi im točno! Teh. referent.

SK Hiriša. Nadaljevanje rednega občnega zbora se vrši v sredo, dne 8. januarja 1936 ob 20 v dvorani Delavske zbornice.

Globoko potrti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nam je danes 7. januarja 1936 nenadoma umrl previden s sv. zakramenti naš ljubi soprog, oče in stari oče, gospod

Friderik Kramar

šolski upravitelj v pokoju

Pogreb predragega pokojnika bo v četrtek 9. januarja ob pol štirih popoldne iz hiše Zalosti Sp. trg št. 6.

Maša zadušnica se bo darovala 10. januarja ob pol osmih v farni cerkvi sv. Jakoba.

Škofja Loka, dne 7. januarja 1936.

Zalujoče rodbine:

Kramar, dr. Grašič, Traven in Svetlin.

“DEKLETA! EVO NOVE KOZMETIČNE SKRIVNOSTI IZ PARIZA”

«Elegantne Francozinje so začele popolnoma novo modo v pudru za lice», pravi Mlle Yvonne L..... maneken v nekem vodilnem pariškem modnem salonu.

«Ako se s tem novim pudrom zi- traj enkrat napudrate dobi Vaša polt diven mat izled ki traja ves dan. Včeraj sem ves popoldan prebila zu- naj na dirkah, na vetru in dežju, a je moja polt ostala ravno tako sveža in dražestna kakor da sem šele vstala od toaletne mizice.»

Skrivnost tega učinka je v novi pri- mesi imenovan: «dvojna pena», ki je sedaj na patentiran način prirešana pudru Toka- lon. Ta primes napravi ta puder odporen proti vlagi. Vaša polt ne more postati ble- steča, ako uporabljate puder Tokalon. Tudi potenje pri večernem plesanju v razgreti dvorani ne more pokvariti čara rožnatga lista, ki ga ta puder daje Vašemu licu. Ku- pite še danes škatlo novega pudra Tokalon

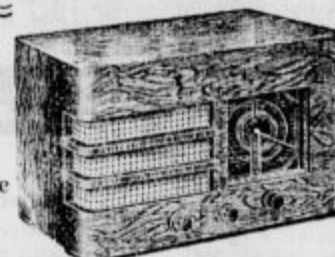

Ako ne boste radostno presenečeni od de- kliske svežine svoje polti po uporabi se vam vrne ves denar.

SK Slovaca obvešča vse članke nagometne sekolje, da se vrši danes zvečer ob 8. uri pri Kriščinu športno predavanje, katerega se morajo vsi člani sigurno ude- ležiti. Načelnik.

Smučarji! Pripravljalni odbor smučarskega kluba «Poljana» vabi vse agilne smučarje, da bi se udeležili polnoštevno prvega občnega zbora, ki se vrši 17. jan. 1936 ob 8. uri zvečer v bivši Bucolinjevi kavarni s sledečim programom: 1. Poročilo pripravljalnega od- bora, 2. Volitev društvene uprave in nadzorstva, 3. Določitev pristopnine in članarine, 4. Sklepi. Vse tiste, ki se zanimajo za ta šport, vabimo vabi pripra- vljalni odbor.

Turistično-sportni odbor za dvig lahkoatletike in pripravo atletov za olimpijado v Ljubljani. (Službene objave.) Ker je vstrel red treningov lahkoatletov vseh ljubljanskih lahkoatletskih klubov pod vodstvom sport- neza, učitelja gosp. Kleina, bil dopolnoma naravno obavljen, ga danes ponavljamo I. skupina na Beču (Bielobova cesta): Klubi Hiriša, Jadran, Planina, vsak ponedeljek od 20 do 22, sredo od 20.30 do 22 in petek od 20 do 22; II. skupina na učiteljski Resljeva cesta: Klubi ASK Primorje, Korotan, Slova, vsak to- rek, četrtek in soboto od 18 do 22. — Vsak atlet naj vedno prinese sboj dres, hlačke, copate in brisačo. — V nedeljo, dne 3. t. m. ob 10.30 popoldne na Igrišču ASK Primorja. Trepčeva cesta, cross-country trening za vse serčije. In dolgoročni letokam toha, trening za vse metale! Prinesite sboj trening dres! Atleti vseh ljubljanskih lahkoatletskih klubov! Obiščite redno in točno vse treninge! — Predsedstvo.

Kvalitetne radijske aparate svetovnih znamk kot

„Radtone“, „Ingelen“, „Telefunken“, „Orion“, „Minerva“, „Standard“, „His Masters Voice“

prodaja proti gotovini, na mesečne obroke, kakor tudi za hranilne knjižice prvo- vrstnih ljubljanskih zavodov

„RADIO“ r. z. z. o. z. v Ljubljani

Motor

50—60 HP, na sesalni plin ali Diesel, v dobrem stanju, kupim. Ponudbe pod »MOTOR« na PUBLICITAS d. d., Zagreb, lica 9.

Opozorilo

Tem potom obveščamo vse naše cenj odje- malce, da smo tudi letos prijavili naše nove desne pletenih sraic patentnemu ura- u in so vsled tega po zakonu zaščiteni.

Fabrika vate i teks ilne robe

Ing. S. ESKENAZI i Ko. - Beograd

Franz Joseph Schneider: 1

Cesta brezbožnih

Prevedel Janko Moder.

1.

Medtem ko je duhovni pri oltarju še maševal, je šla Marija Gričar kakor svetnica od obhajila. V preprosti črni obleki je bila v somraku slabe razsvetljave kot svetnica.

Šla je od obhajilne mize z verno na prsih sklenjenimi rokami in s pobožno sklonjeno glavo, kajti na njenem jeziku se je počasi topila sveta hostija, ki jo je z veliko zbranostjo sprejela iz rok duhovnega.

Redki verni, ki so že ob tako zgodnji uri ob- skali cerkev, niso pazili drug na drugega, ker jih ni pritegnila sem privzgojena navada ali pobož- njaška prevzetost, ampak resnično hrepenenje po Bogu, ki so mu že ob svitanju izkazovali čast.

In ker je dekle čutilo, da je ne gledajo, se je še pristréneje predalo svoji pobožnosti. Šla je na- rahlo, kot bi bila že odrejena vsega zemeljskega in kot bi bila kamnitna zemlja že premagana pod njenimi nogami.

Bele roke so se svetile skozi somrak in blede, ozki obraz, na katerem so bile temne trepalnice kot v spanje pogreznjene, je bil zamaknjen.

Zelo je bila podobna deviški Mariji, ki je na neki oltarni podobi plavala med nebom in zemljo. Čim globlje je prišla v cerkevno ladjo, tem počasnejša je postajala njena hoja. V Bogu zatop- ljena je celo pozabila, iz katere klopi je prišla. Iskaje je tavalala ob klopih.

Kot negibna senca je izginila med redkimi vernimi v hrastovo klop, zarjavelo od starosti, vsa neznamenita, kot bi svet in življenje šla mimo nje.

Neslišno je pokleknila, odprla roke kot po- božno knjigo in skrla vanje obraz.

Tudi v svoji duši je čutila danes bolj kot kdajkoli svojo odtujenost od ljudi, zato se je še

pristréneje oklenila Boga, ki mu je z otroško ver- nostjo in zvestobo pripadala, iskala pa je v skriv- nostni bližini, v kateri se je pod podobo kruha da- rovala ljudem.

V tej zatopljenosti je pozabila nase, ni zapa- zila zadnjega blagoslova, ki ga je dal duhovni, preslišala je drsajoče korake vernih, ki so drug za drugim odhajali.

Ko je odprla oči, je bil oltar že v temi in le posamezne luči so še gorele na stebrih, ki so nosili obok.

Tedaj se je zdrnila, ker se je nenadno spom- nila gospodinskih dolžnosti. Urno je zapustila cerkev in dohajala pridne delavce, ki so že hiteli na dnevno delo. Na lepi cesti s širokimi predhi- snimi vrtovi se je ustavila pred visoko hišo in se skoraj prestrašeno ozrla v okna. Tu je tretje leto služila.

Nemirno je iskala po svoji ročni torbici klju- če, toda medtem so ji že od znotraj odprli. Tes- nobno je ostrmelila in povesila glavo. Njen gospodar se je razdraženo zadril nad njo: »Tako bi pač lahko še dolgo čakal na kavo. Saj veste, da mislim odpotovati. V cerkev boste že zmeraj lahko šli!« Jezno se je obrnil in jo pustil samo.

Molčala je; ne, ker se je čutila krivo, ampak ker je onemela. Smuknila je v kuhinjo kot pes pred palico.

Življenju je služila nemo in podložno, vedno v bojazi in strahu pred grom ali glasno besedo, v tej službi je šla daleč čez svojo dolžnost.

In zdaj jo je ta očitek težko zadel, potrt jo je hodila okrog. Včasih je kanila solza na njene roke, ki jih je potem urnostjo obrisala.

S podvoino krivost je je oprijela dela in presenetljivo hitro je prinesla zajtrk na mizo. Za- skrbnjeno je prinašala gospodarju pod roke vse, kar je s pogledom zahteval. Skrivaj je pogledala na uro. Še osem minut imate časa,« je rekla po- mirjevalno in v pričakovanju, da bo slišala pred odhodom od gospodarja še spravljivo besedo.

Zdelo se je, da je njegova nevolja spet splah- nela. »Saj imate tudi kasneje čas iti v cerkev, Marija, saj vam nihče ne brani!« Njegov glas je bil spet dobrohoten, v vsem njegovem obnašanju proti njej je bilo nekaj skesanega.

Tedaj je vstopila gospodinja. »Marija, to res ne gre. Saj ste vedeli, da misli moj mož odpotovati. Najprej storite svojo dolžnost, sicer vam tudi vaša molitev ne more nič koristiti!« Besede so jo trdo zadele. Dekle je znova vztrepetalo. Zdelo se ji je, da jo je nekdo udaril s palico po obrazu in v srce, pa radi praznega nič, kar bi drugi prinesli sme- ljaje in hladno, mogoče z ugovorom. Toda pri njej je bilo vse težko.

Pri jutrnji kavi se je davila nad vsakim griž- ljajem, mislila je, da se bo zadušila, medtem ko je gospodinja že zdavnaj pozabila in prebolela dogodek. Skrivaj je otirala solze iz očesnih kotov in jih brisala s predpasnikom. Vsak glas jo je prestrašil.

2.

Ko je pozvonilo, je nemirno poskočila in od- hitela k vratom.

Ključavničar, ki je bil že nekaj dni zaposlen v hiši s popravili, je čakal s svojim orodjem pred vrati.

»Dobro jutro, gospodična Marija,« je pozdravil in se drzno poslužil njenega priimka, ki ga je čez dan ujel.

Le pokimati je zmogla, kajti prejšnji očitek ji je še hromil jezik.

Delavce jo je ostro pogledal v obraz. Ta po- gled je že vse dni občutila kot nemo nadležnost, kajti, kjer se je mimogrede srečala z njim, ga je morala pogledati, in njena obraz, ki je že sicer rad zardeval, je vselej oblila rdečica.

»Niste dobro spali, gospodična Marija?« je vprašal med vstopom, ko je opazil obokane oči. Prisiljeno se je smehljala. Nekdo čuti z njo. In hvaležno ga je bežno pogledala. Osramočeno je tiho rekla: »Pač!« In je bila že nekaj zaupnejša do njega kot doslej.

»Marija?« Gospodinja jo je poklicala: urno je odšla v sobo.

»Marija, ven moram, le dobro popazite, klju- čavničar bo danes delal v kopalnici in zraven v spalnici je vse odprto!«

Marija se je pri tem naročilu narahlo zdrnila. Nezaupnost ji je bila tuja in tu naj jo podpira? In še celo nezaupnost proti človeku, ki ji je pred nekaj trenutki privoščil sočuten pogled in dobre besede. Razmišljevala je odšla v kuhinjo.

Ko je gospodinja odšla, se je dekle po naro- čilu sukalo po spalnici... Zraven je ropotal klju- čavničar. Kot bi morala suninjo spet popraviti, je šla k njemu in mu dobrohotno rekla: »Ko boste zajtrkovali, pridite v kuhinjo, vam bom dala sko- delico kave!«

Hvala lepa,« je odgovoril, »bom še premislil!« Pri tem ji je strmo gledal v obraz z nenavadno vprašujočimi pogledi.

Sramežljivo je povesila glavo, kot je storila pred vsakim. In njemu je ta zadržena ugajala, ker mu je bila tuja pri ženskah, s katerimi je občeval.

»Niste dobro spali, ker imate tako rdeče oči?« je še enkrat poizvedoval.

Samo prikimala je.

»Ljubezenske skrbi?« je potem nadaljeval.

Zapazil je, da ji je tak pogovor neprijeten, kajti odklonila je vsak odgovor in se obrnila, da bi odšla.

Tedaj je postal previdnejši. »Saj ima vsak svojo bolečino,« je zdaj omenil. In pogledala ga je zaupneje ter rekla: »Danes je obletnica smrti moje matere!« Njene oči so zasijale, hrepenenje je gle- dala v daljavo.

»Kaj so vam starši že umrli?« je sočutno po- izvedoval.

»Že zdavnaj, oče pred petnajstimi leti, mati danes pred devetimi!«

Njena glava je zmeraj globlje klonila, njeno bolečina je postajala v srcu zmeraj bolj živa.

»Vem, kaj se to pravi, ne imeti doma,« je zdaj omenil.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženski oglas Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglas se plačuje tako pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska 5 mm široka pletena vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Dame!

Ako potrebujete zimski plašč, se Vam nudi sedaj zelo ugodna prilika za nakup pri

F. I. Goričar

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 29

kjer dobite gotove vrste že pod polovično ceno, na vso ostalo zalogo konfekcije pa 30 odstotkov popusta. Ne zamudite prilike, dokler je izbira. — Ogled brezobzven.

Priveditve

Kavarna Stritar

Vsak večer koncert salonskega orkestra. (h)

Službe iščejo

Hotelska sobarica

išče službo. Zmožna slovenskega in nemškega jezika. — Ponudbe upravi »Slovenca« Maribor pod »Priletna« št. 293. (a)

V boljši kuhinji

bi rad dobil mesto mfačenič z večletno prakso v tujini. Gre neglede na plačo, samo da se seznanj s tukajšnjimi običaji. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Kuhar« št. 270.

Hlapec

išče službo pri mesarju. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 266. (a)

Mladenič

vajen trgovine z mešaním blagom želi mesto v trgovini ali kaj sličnega. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 261. (a)

Službodobne

Blagajničarka

trafikaninja, s kavcijo, zmožna, resna in poštena, se išče za Ljubljano. Dopise pod »Trafikaninja« št. 251 upravi »Slovenca«.

Kot pomoč v kuhinji

se iščeta z znanjem malo kuhe dve zdravi dekleti 26—30 let. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Kuhinja« št. 240. (b)

Služba cerkvenika in organista

v Sošanju se odda s 1. febr. t. l. Plača v žitni berli, stolnini in v brezplačnem uživanju nje in 3 travnikov. Prošnje naj se pošljejo do 15. januarja na župni urad Sv. Mihaela pri Sošanju. (b)

Iščem

neozženega slugo za strežaja in hišna dela, ki je pošten, vreden in je slično službo že opravljal. Pismene ponudbe z opisom dosedanjih služb, spravevali in zahtevki je nasloviti na: Oskar Koller, Ortenek. Istotam se sprejme tudi priden in izvežban vrtnar, neozženjen, ki se razume v vseh pogojih vrtnarstva. (b)

Radio tehnika

zmožnega popravi in obnavljanja s strankami — sprejemem. Ponudbe pod »Služba« št. 277 upravi »Slovenca«.

Postrežnico

za vsa gospodinjstva dela (razen kuhanja) sprejemem takoj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 276. b

Denar

Kompanjona

z vlogo 120.000 Din iščem za svojo dobro kolonijalno m špicerijsko trgovino v Celovcu, center mesta. Pri trgovini je tudi koncesija za žganje. Ponudbe na upravo Slov. pod: »Kompanjon« št. 195. (d)

Posojila

na vložne knjižice daje Slovenska banka, Ljubljana, Krekov trg 10

Družabnik

s 120.000 Din se sprejme v dobro idočo podjetje. Popolna varnost z jamčenjem. Ponudbe pod šifro »Februar 1936« 286 upravi »Slovenca«.

Pouk

Gospodične

sprejme šivilja v pouk šivanja lastne garderobe. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 16163. (u)

Stanovanja

IŠČEJO:

Štirisobno stanovanje komfortno, iščem za maj. Cenj. ponudbe pod »Majnik« 274 upravi »Slovenca«.

ODDAJO:

Dvosobno stanovanje prtično, oddam čisti in mirni stranki z državno službo ali drž. upokojencu z 2 ali 3 odraslimi člani za 1. februar. Vprašati: Ob Zeleni jami 11, prtično, desno. (e)

Sobe

IŠČEJO:

Gospodična išče sobo s hrano pri samostojni gospej v bližini Kolodvora. Cena 400.—. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 279. (s)

Posrestva

V Kočevju

prodam novo štiristanovalniško hišo na lepi sončni legi z gospodarskim poslopjem in vrtom, deloma tudi za hranilne knjižice. — Informacije v Kočevju 323. (p)

Poizvedbe

Ukraden je bil

ročni voziček sive barve. Kdor izve za tatvino, naj javi mestni policiji v Mariboru. Dobi nagrado. (e)

Izgubil se je

v Ljubljani majhen, črn, kosmat pes. Ime Bonzo. Spodnjo ustno ima ranjeno. Odda naj se proti nagradi 200 Din: Dolenjska cesta 26. (e)

Objave

Svarilo!

Podpisani ponovno svarim vsakogar, da nisem plačnik za nobene dolgove, ki jih je in jih dela moj sin Zvonko Kovacik. Anton Kovacik, tovarnar peči in štedilnikov, Ljubljana, Viška ulica 3. (o)

Preklic!

Dermotu Vencelj v Sori, preklicujem in obžalujem žaljive besede, ki sem jih izrekel o g. Berčič Mariji v Sori št. 45, ker ne odgovarjajo resnici, in se ji zahvaljujem, da je odstopila od kazenskega postopanja. (o)

Vsa zimska oblačila smo znižali 10—15%. Anton in Vladimir Presker, Sv. Petra cesta 14. (l)

Telefon 2059
PREMOG
KARBOPAKETE
DRVA, KOKS nudi

Pogačnik

Bohoričeva ulica št. 5.

Sveže najfinije norveško

ribje olje

iz lekarne dr. G. Piccolija v Ljubljani se priporoča blede in slabotnim osebam.

VINA

Vam nudi

Centralna vinarna v Ljubljani

v svoji posodi najugodnejše

Šivalni stroj »Singer« naprodaj za 1000 Din. Pripravljen za vsako šivanje. Jakob Gajšek, Brezje pri Poljčanah. (l)

Naprodaj

železna zložljiva postelja, umivalnik, lestenec. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 280. (l)

Šivalni stroj

pogrezljiv, z okroglim čolnikom, ki tudi štika in štopa, poceni naprodaj. Nova trgovina, Tyrseva cesta 36. (l)

Sveža jajca

zajamčena, 720 komadov 580 Din razpošilja franco. voznina G. Drechsler — Tuzla (Bosna). (l)

KLJUČ SVETA ZA VAS JE

Typa 944 A
Din 120.—
mesečno.

PHILIPS RADIO

PREJEMNIK

Typa 944 A 2+1 cevni radio prejemnik z vdelanim dinamičnim zvočnikom, skale z izpisanimi imeni postaj. Cena . . . Din 1995.— na obroke, naplačilo . . . Din 159.— in 18 obrokov po . . . Din 120.—

Prvovrstna izdelava • Nizke cene • Dolgoročno odplačevanje • Zahtevajte brezplačno predvajanje pri zastopstvu

H. SUTTNER

LIUBLJANA

Aleksandrova c. 6
Aleksandrova c. 9

CITAJTE IN ŠIRITE

»SLOVENCA«

Rjube, prti, brisače

Robert Goli

Ljubljana, Selenburgova 3.

Obrt

Elektro-inštalacije zlasti v podežanju, izvršuje pod zadovoljivimi pogoji pooblaš. elektroteh. podjetje Oblak Gabriel, Logatec. (l)

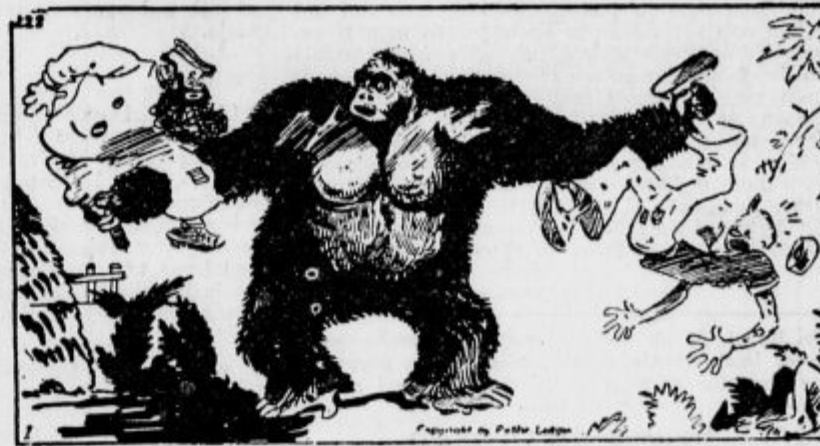
Pohišstvo Erman & Arhar ŠT. VID Stalna razstava

Najnovejši modeli, velika izbira. Zahtevajte ponudbe!

Tinčkove in Tončkove prigode

221.

V zadnjem hipu se gorila premisli.

Ko je gorila prilomastila do njiju, je z eno taco zgrabila kapitana Mrharja, z drugo pa mornarja Kokija in otepala z njima po zraku kakor mačka z miškama.

Kapitan Mrhar je bil prepričan, da mu je odbila zadnja ura. S pretresljivim glasom je zaklical svojemu zvestemu spremljevalcu: »Zbogom, ljubi Koki! Lepo se ti zahvaljujem za vse, kar si mi dobrega storil. Ali si že napisal svoj testament?«

»Se ne!« je s turbobnim glasom odgovoril Koki medtem, ko je visel z glavo navzdol med nebom in zemljo. »Pa čemu naj bi ga tudi pisal? Saj ne bom zapustil počenega belica!«

Tako sta se kapitan Mrhar in mornar Koki lepo poslovila drug od drugega. Bil je tako ginljiv prizor, da bi moral kamen zraven jokati...

Že je gorila nameravala treščiti svoji žrtvi z vso silo ob tla, pa se je moral kar na lepem nekaj posvetiti v njeni butici, ker se je v zadnjem hipu premislila. Namesto da bi ju treščila ob tla, ju je varno in previdno položila na zemljo. Potem pa se je sklonila h kapitanu Mrharju in nekaj časa nepremično strmela vanj.

Sanke

najlepše božično darilce, poleg ugodnega nakupa le pri

Remec-Co

prvovrstno izdelane po Din 62, 72.

Ljubljana, Kersnikova ulica 7

Zahvala

Ob izgubi našega dobrega, nepozabnega soproga, očeta, brata, starega očeta, tasta in svaka, gospoda

Vendelina Sadarja

mestnega učitelja v pokoju

nam je došlo toliko dokazov sožalja, vencev in cvetja, da nam je onemogočeno zahvaliti se vsakemu posebej. Zato izrekamo tem potom vsem, ki so sočustvovali z nami, kakor tudi za številno spremstvo na njegovi zadnji poti, našo najprisrčnejšo zahvalo.

Stejejo si v dolžnosti, da se še posebej zahvalimo prečastiti duhovščini, Glasbeni Matici za ganljivo petje in upravnemu odboru Učiteljske tiskarne za izredno počastitev pokojnika ter vsem drugim, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin in lajšali bol žalujočim. Vsem Bog povrni! Sv. maša zadušnica se bo darovala v torek, dne 14. januarja ob 7 zjutraj v župni cerkvi Marijinega Oznanjenja pri frančiškanih v Ljubljani pri glavnem oltarju.

V Ljubljani, dne 6. januarja 1936.

Zalujoči: Leopoldina Sadar, soproga; Vendelin, Dore in Mirko, sinovi; Milica Stamatovič roj. Sadar, hčerka, in ostalo sorodstvo.